

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 39.

Plymouth, Pa., d. 24 Rugsejo (September) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvniku“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

Uždėtas 1886 metų
NEDELINIS LAIKRASČIUS
„Vienybe Lietuvniku“
Išleina kas Sėdėda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metų:
Amerikoje \$2 00
I kitas šalīs \$2.50

Prenumerata turi būti iš vėreiaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baume išmūninti neapmokėtą laikraštį.

Rašant apie permainą adresą, būtina reikšti atlygti ir senąjį adresą. Kas malonai apsipaišinti su šituo laikraščiu, gali gauti, pareikalavęs, du numerius dovanai.

Reikalaujantiems knygų katalogą pristatysiam dovanai.

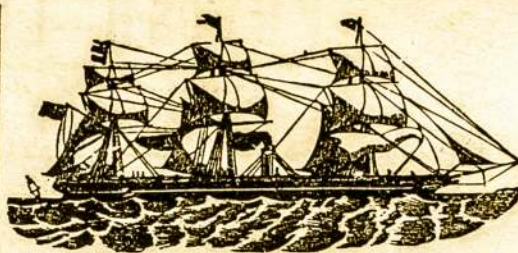
Pajieszkofimal: garsinant vieną sykį 50c.
" " du sykį 75c.
" " tris sykį 1.00

Pigiai elunczias per MONEY ORDER arba registravotose gromatose ant szito antraszo.

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Dudas ir Romanaukas!
Nauja Lietuviška Karčiama N. W. Cor. S. 2nd ir Carpenter str. Philadelphia Pa.
Užlaikom ko puikiausius gerimus, szalta Ali, Dektine, Vynas, ir Havanos cigarus, prietam yra visoki uskandėiai ant stalo per visa dieną. Kiekvienas užėjęs radžia czia szirdinga priėmimą, todėl nepamirškite lietuviai atsilankyti.

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — V. Daukszyz
1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius — A. Ilgunas
P. O. Box 758 Canonsburg, Pa.
Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Želviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

Garsingas akuszieris
ir Specialistas
moterų ir vaikų ligose,
DR. S. E. FEINBERG,
pagarsėjęs jau nuo 15 metų
musų mieste, nuo 1 Lie-
pos maino savo vietą.
Szimty-szimtai ligonių atras jo na-
muose, tamtyczia įtaisytoje labora-
torijoje.

437 Adams Ave.
Vine st. kertė,
prieszais vokiszkažą bažnyczią, kap
ir visada, tikrą rodą ir pagelbą.
DR. FEINBERG YPATINGAI
.....GYDO.....
Ausų, nosies ir akių ligas,
Vaikų ligas,
Teipgi moterų negales,
ypacz piugulinczias prie akuszerijos
(gimdyvių negales).
Isztyrinėja akis tiems, kurie reikalauja
akiniu (akulioriu).

Galima užtikti jį jo ofise kasdien
nuo 10 val. isz ryto, paskui
nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo
7 val. vakare.

Kas negalėtų pats atsilankyti pas
jį, tegul apraszo savo nedagalėjimus,
o gaus ant tų pėdų tikrą rodą.
Dr. S. E. Feinberg,
437 Adams Ave., Scranton, Pa.

Pas dr. Feinberg'ą yra abu tele-
fonu, kuriais galima pakviesti jį pas
ligonius isz kiekvienos vietos.

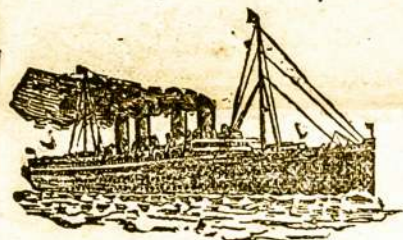
Didele krautuve
IR KARČIAMA
Kas nori gero tavco gauti ir ska-
naus gėrymo ragaut', tegul atsilanko
pas **Joną Žukaucką**
Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava,
„Saloon“ 13 S. Canal street.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kvie-
cziam lietuvius.

Cada gaus pigiansias laivakortes ir
pigiai nusijst pinigūs į visas svieto
dalis.

Telefonas 309 — 2 S. S.

P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų irsiun-
czia pinigūs į visas dalis svieto. Dovylnastie
(pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Masko-
lijos valdzia. Iszmainau visokius pinigūs ont
amerikoniezkių ir t. t. Darau apsegerimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalkių. Jeigu
kurį atkeliauvę užlaikytų kastlegrarnėje, tegul
szauktas prie manęs, o asz jį iszliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o be-
tė užganėdinti.

GLOBE FORMULA CO.
Detroit Mich., U. S. A.

Daugiau kaip
30 metus iszmegintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gydulo nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisoku Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
lieną, verszieną, jautieną, avinczieną,
kumpiai szvieži rukyti, deszų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teipogi užlaikau mil-
tų, cukrians, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesę prekę neikain pas kitus
visi pas **G. J. Miliu,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Želviene.

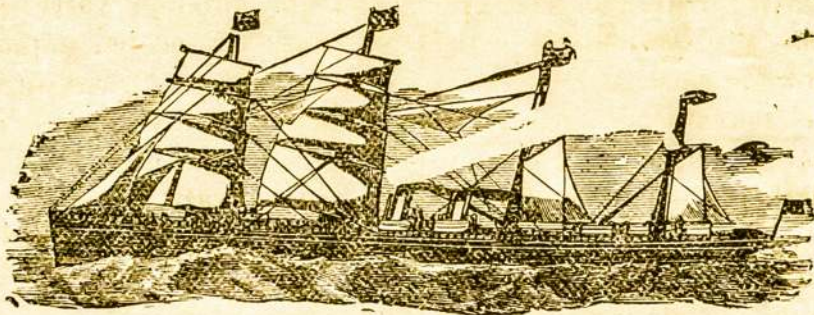
Vienintėlė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyczų. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.

Prima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia joms pagelbą ir gerą priežiūrą.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susišnekėti lietuvizškai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikičius ant visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Pirmutine lietuvizka karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Už aikome geriausią alų, degtinę ir cigarus, ir teipgi suteikiame draugiską rodą visokiuose reikaluose.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Winkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausią visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teiposgi siunčiam ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

DR. J. SOUPCOFF

Tikrė daktarizkam isztirime gal pasiekti tik tokis daktaras, kuris ilgai laika savo gyvenimo perleido ant trinėjimu. Musų datirimas gyvuoja nuo 15 metų ir didžiausioje Europos ligonbučiuose. Esame daktarais, užtvirtintais Berlyno, Viedniaus ir Warazavos medicinos akademijū. Turime teipgi palindijimus iez kožnos valetijos szio krašto. O kad gydem tukstanczius žmonin kaip senam krajin telp ir sziczi su laimingiausiu pasekme, tai esam ir dabar pasiregę iszg dit kožna liga, kokia gal potikti žmogu. Ka? ar brangi at savo givasti? Ar norit but sveikais per visa savo gyvenimą? Ar mislinat, kad negerai ilgai laukt? O delto nelaukit ilgai, bet gid kitas pas daktarus, kor supran a jus kalba ir broliškai prijauczia jusu kentėjimus.

APSILPNYTI VYRAI Jeigu sergate ligom, paelnancziom nuo iszdykumo arba užsikretimo jeigu jozkot pagalbos pas daktarus ir jos neradot, tada mes norim paszneket apie ta Ligonini iszduosim teisinga kontrakta, kad taretu kuom mus laikit. Kiekvienoi vietoj ligonius atlinkome.

Gydome ir iszgydome:

Szaltį, Dusulį, Neuralgia, Plakima szirdies, Pilvo ligas, Reumatizma, Moterų silpnibę, Nemiga, Paralyziu, Dziova pradziuj, ir visokias vidurių ligas. Tep-gi Vaiku ligas, Ligos kranjo, inketo, Szv. Vito szoki ir t. t. Su didziausiu at-argumu gidome Oda ir Slaptas ligas abiejų liczių. Uzmokestis labai maža o gyduolės, kurias pats autaisom ir gabenam iez Europos dovanai.

DR. J. SOUPCOFF & DR. J. COHEN.

OFFICE VALANDOS:

806 Penn Ave.

(PIRMAS AUGSZTAS)
Pittsburg, Pa.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 6 vakare
Nedeliomis nuo 10 iki 2

Markell Building.

NUO 9 ISZ RYTO IKI 8 VAKARE
Connellsville, Pa.

142 PITTSBURG STR. COR. APPLE.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAYCHAS** Su vienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriausę ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė pronzkų.

Todelgi perkantieji ir pardavėjai (karcziarnikiai) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite avo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Office: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

Geriausę gyduolę ant sudrutinimo ir atauginimo plauku.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusiu atauga nauji plaukai; praszalina visoki neczistą sisteną kaip tai: pleiskaną, deder vines, niezus papuekus ir stabdo galvos skaudėjimą. Jeigu užtemijote savo plaukų slinkimą, umai atsizsau kitia o gazytytai pagalbą ant sulaikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvų plykų ir persitikrino, kad užle plaukai ir paliudyjimą duoda į visą "Publiką".

[Temykite: kad szijų gyduolių negalima gaut kitur, tik isz mus firmos iancziom.]

Norinti gauti visą rodą, apraszyk padėjimą savo plaukų: kokia piezas tis yra. Rodą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 colių pločio, 24 colių augszcio, ant puikios popieros, su piisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musų užsitarnavusio tautiecio privalo rastisi kiekvieno Lietuvio namuose kaip papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą trusę ant naudos savo tautiecių ir tėvynės.

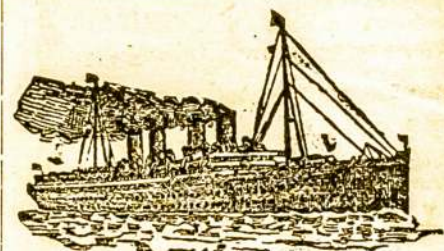
Siuntejei!

sviesto, sūro, kiauszių ir kitų tavorų, bus linksmi iszgristi apie naują freight šjima Lackawannos geležinkelio ant szijų metų, specializškai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą del siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szias šjimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas k žną nedelę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczics rytais.

Specializskas laikas paskirtas, del siuntinėjimo ir kožnos agentas priduos reikalaujantiems visas informacijas.

Telephonas 26-5 So Boston

F. J. & K. Mockevicz,
145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS.

Parduoda laivakortes ant visokių linijų ir siunczia pinigus į visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus resztę) atlikimui reikalų su Maskovijos valdzia. Iezmainu visokius pinigus ant amerikonezkių ir t. t. Darau apsegerėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant vieokių daiktų. Jeigu kurj atkeliauvę užlaikytų kastlegarnėje, tegul szaukiasi prie marę, o aez jį iszltuosuosiu. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o buelte užganėdinti.

„Vienybės“ redakciją telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

PERŽVALGA.

— Ant apszvietimo dalykų Vilniaus miestas išsleidžia 30 tukstanečių rublių ant metų; Plymouth miestas Pensylvanijoje išsleidžia ant viesių mokslaviečių pereituose metuose \$26,476,35 (apie 52,950 rublių). Vilniuje, pagal 1897 m. statistiką, buta 159,568 gyventojų, o Plymouth, pagal 1900 m. statistiką, buta 13,649 gyventojų. Vilniuje yra 242 mokslinės (tarp jų 163 žydiškos), o Plymouth viešųjų mokslaviečių yra tik 36.

— Visoki rasztai, kaip knygos, laikrasčiai, o net paveikslai, siunčiami į Rusiją iš kitų šalių, turi pereiti per rusišką cenzūrą; iksziol, jei cenzura išsirasdavo kokį rasztą „draustinu“, tai grąžindavo atgal pasiųstojui. Dabar muitų departamentas Petropilėje įsakė muitiniezios, kad tokius rasztus, kurie neperleisti cenzūros ir nei-zgabenti į paskirtą laiką užrubežėn, jai siuntinėtų cėsorizkam publiczkan knygynei Petropilėje. Teippat muitiniezios turi elgtis ir su rasztais, pergabentais kontrabandos keliu, jei jie bus pavesti konfiskacijai.

— Kaip kuris iš gyvenancijų Amerikoje lietuvių siuntinėja į Lietuvą savo giminėms ir pažįstamiems iszkarpas iš laikrasčių arba ir visą laikrasčio numerį; nors tie rasztai siunčiami uždarytoje gromatoje, vienog reikia ir čia didelio atsargumo. Sztai koks atsitikimas buvo su vienu žmogum, gyvenančiu tarp Sena pilės ir Vilkavizskio. Į pacztą atėjo ant jo vardo storas laiszkas; kokiū būdu straznikas nužiūrėjo tą laiszką ir išgavęs nunesė pavieto virszininkui; atplėšę konvertą, rado viduje lietuviską laikrasztį. Tuoj prasidėjo tyrinėjimas (slėdava) ir nežinia, kuo dar pasibaigs: žmogus gali be reikalo įklimpti.

Siuntinėjimas iszkarpų į tėvynę yra geras daigtas, bet nereikia ant syk daug dėti į vieną konvertą, idant siuntinys išrodytų kaip paprasti laiszkai.

— Nuo 29 rugsėjo P. Mikolainis apkelia visas lietuviskas kolonijas Luzernės paviete su prakalbomis dėl straiko ir politikos reikalų.

Isz Lietuvos.

Del atsiszaukimų. Naktį prieš Devintines (28—29 d. gegužės) buvo iszlipinti Nau miestyje (Suvalkų gub.) atsiszaukimai: „Ginkime savo kukdikius ir tikėjimą!! Rasztas Vyskupo į Kunigus“. Trijs atsiszaukimai buvo prilipinti ir prie bažnyčios, o daugiasiai — paplentėj ant Sintautų vaziuojant. Pajutęs iszryto žemsargių virszininkas Goriolov atsiszaukimus, tuoj szoko su savo gauja ant karsztų pėdų krėst pas knygy įriszėjį V. Leveckį, pas kurį jau buvo pereitą žiemą viena krata. Leveckį rado dar tebegulint. Starsza tuoj iszvertė jį isz lovos, ir visi griebėsi krėsti. Iszuostė visus klėjus, žiūrėdami, ar nerastų, kuriais buvo prilipinti atsiszaukimai, bet čia nieko nepelnė; iszgriodsė visus kampus, iszvertė knygas, bet nieko nerado; iszkraustė Leveckio kiszenius, paskui pradėjo kraustyti jo moterį. Leveckienė mato, kad jau vis tiek ras — iszsiėmė isz kiszeniaus popiergalius, tarp kurių buvo įsimaisęs N 4 „Ukininko“ ir padavė „ponuliams“. Daugiau nieko nerado. Ant rytojaus Goriolov pasiszaukė Leveckį ir liepė pasirasztyti jam ant protokolo. Ant kokio protokolo Leveckis pasiraszė, ar perskaitė jis prieš pasiraszysiant tą protokolą ir kaip teisinosi, nežinau. Areštuoti jo nearesztavo.

Bažnyčios tarnas.

— Po sekminių subatoje

Daukszių apygardose (Kalvarijos pav.) tapo nulupta nuo stulpo lenta su gudiszkų parašzu. Tuojau palei tą stulpą stovi augsztas akmuo, prie kurio buvo prilipintas atsiszaukimas „Broliai lietuviai, nepasiduokime maskoliams“! Dar saulei tekant, kai kurie neiszmavėliai ukininkai pradėjo draskyt jį, bet atsiszaukimas jau teip buvo pridziuvęs, jog jokiū būdu negalima buvo jo nulupti: bandė ir peiliu skust ir vandeniu lieti, bet veltui. Dar ir dabar einant pro szalį galima skaityt tą atsiszaukimą.

Pauksztis.

Kratos. 10 d. gegužės atsiszaldė krėstų pas ukininką Mykolą Pajaujį Padovinio valsčiaus, Kalvarijos pav., trijs Liudvinavo žemsargiai (starsza ir du prasti) ir Padovinio valsčiaus vaitas. Atvaziavę sakė, buk esą apskusta, jog minėtojo ukininko brolis turis szaudyklę ir du revolveriu. Svirne pamatęs starsza geroką nasztą senų knygy, tuojau kibojas vartyti, ar neužtiksis tą kur paslėptą szaudyklę arba tuodu revolveriu. Szeimyninkas užtai užsibarė ir nė ponais nepavadino. Starsza baisiai perszirdo, vienog darbą savo varė tolyn. Su atyda iszkratė visas lovas, kuparus, iszmaissė grūdus, iszvertė sejonus (andarokus), net ir lašzinius pavuostė. Pamatys kur kokią knygutę ar popierėlę, tai rodos kaip su magnesu tos knygos ir pitraukia žemsargių rankas. Rado tik ragutį parako ir truputį szruotų. Nieko nepelnė, teip ir iszvaziavo.

Burtininkas.

— 2 d. birželio atvaziavo į Pavembrių kaimą (Vilkavizsk. pav. ir par.) pas ukininką P. Rucevyczių žinomas judoszius Kaminskas, Vilkavizskio starsza, su trimis žemsargiais ir su szaltysziu daryt kratą. Patyrę, jog szeimyninkas serga, o visa szeimyna iszvaziavusi į

bažnyčią, be baimės užklausė, kur jis laiko knygas. Szeimyninkas pasakė nėjokių neturį ir pats tik truputį mokas ant maldaknygių skaityt. Bet žemsargiai pradėjo vartyt lovas, szėpas ir visus pakampius. Užlipę ant augszto, iszciupinėjo kaminą ir palėpes, bet viskas veltui. Ant galo pasakė, jog atvaziavo jieszkoti szaudyklės ir revolverio. Nerado nė tų. Tada užklausė, kur gyvena jo sunus, ką mokintųs pirmiaus leido, Antanas, ir ką veikia. Szeimyninkas atsakė, kad lyg liosų žinojęs, kur gyvena, o dabar gyvena tų, kur jam patinka, nes jis nuo tėvo jau nieko nebeprigulįs. Nieko nepesę, dar trumpai pajieszkoję „szaudyklės ir revolverio“ pas du Rucevycziaus kaimynu, iszkeliauo namon.

Medelis.

— Pirmą dieną Sekminių (18 d. gegužės), apie 11 valandų vakaro, atlekė visa gauja raudonsiulių su savo virszininku į Pažerėlių kaimą, Liudvinavo vals. (Kalvarijos pav.), pas ukininką Akelaitį ir padarė kratą pas jo sunų Juozą Akel. Jo sesuo Vincentina, mergina apie 19 metų, nė vienam žandarui nedavė cziupinėti nė jokių daigtų; ji pati viską iszrodė, ko tik prasze virszininkas. Krėtė tik miegamamjam Juozo kambaryje ir seklyczioje. Pas Juozą rado seną kalendorių ir du ekzemplieriu „Ukininko“. Jį tuojau aresztavo ir iszvežė į Senapilės kalėjimą; palaikę čia dvi dieni, iszvežė į Kalvarijos kalėjimą. Ant jo metas lipinimas atsiszaukimų.

Kirvelis.

— Treczią dieną Sekminių (20 d. gegužės) pavaikare grįžo ant dviraczio isz Senapilės į Liudvinavą Juozas Isoda, Liudvinavo vargamistra. Paskui jį sekė Liudvinavo žemskių starsza. Nespejo vaikinai įžengti į savo namą, kaip ant jo jis užpuolė. Iszkrėtė tuo-

Lockeview
ster Ave.

O. BOSTON, MASS.
vleokitj illytj ir
avieto Dorrer
ui reikalų su
vleokitj pilnų
rau. aperszijos
t vleokitj dalytj, žep
kvestlegarų, žep
s ži laizfonos.
avo tartiej, o kati

redakcija
DPLE'S tele

jau jo kisenius, bet nieko nerado. Vis tik Isodą areštavo ir nuvedė į kalėjimą, apkaltindamas jį už atsisaukimų lipinimą. Starsza sustatė protokolą ir nusiuntė žandarams: bet žandarai nevažiavo daryti pas vargamistrą kratos, nes nebuvo jokios aiškos priežasties. Ant rytojaus Isodą paleido. Jis tuojuo padavė skundą prokuratoriui už neteisingą areštavimą.

Tokių-pat būdų norėjo starsza areštuoti ir Liudviką Matulaitį iš Stebuliškių; bet iš vakaro Liudvinavo žydai jį sulaukė, o ant rytojaus jau pasibijojo. Ant Liudviko M. užmetinėja starsza lipinimą atsisaukimų. *Medelis.*

— Nuo 1 lyg 11 d. liepos Senapilės apygardėje (Savalkų gub.) vėl buvo padarytos 7 kratos. 1 d. liepos buvo krata pas Isodą, Liudvinavo vargamistrą (Kalvarijos pavietis), pas Liudviką Matulaitį, Stebuliškių kaimo (Liudvinavo valsčiaus) ir pas siuvėją Puką; pas pirmutinius nieko nerado, o pas Puką rado Liepuko eiles apie davatkas, bet nė vieno neareštavo. Kratą darė Senapilės žandarų viršzininkas ir Savalkų prokuratorius. Ant rytojaus 2 d. liepos krėtė Piliškiniuose pas daktarą St. Matulaitį ir Senapilės žandarų viršzininkas, bet nieko nepesė. 10 d. liepos darė kratą pas ukininką Vitkauską Putrisškių kaimo ir pas ukininką Ambraziejų Vuosinės kaimo; czia ir-gi nieko nerado. Vis tai buvo skundas Liudvinavo starszos, kuris už bereikalingą Isodos areštavimą trečią dieną Sekminių neteko vietos. Nelaiminga žandarmerija – visas darbasztumas jos ant nieko! Net užpykęs Senapilės žandarų viršzininkas per paskutinę kratą pasakė: „Dabar kvailių neber, — visi Kalvarijoje jau sidi!“ *Medelis.*

(Isz „Ukininko“)

Isz Palangos. (Nuo savo korespondento). Palangos progimnazijoje mokslas prasidėjo 15 rugsėjo (pagal gudiškojo kalendoriaus). Įžengimojoje (prigotovitelnoje) klasoje yra 13 studentų; pirmoj klasoje 52 st.; antroje kl. 45 st.; trečioje kl. 36 st.; ketvirtoje kl. 27 st. Czia yra daugybė lietuviskų studentų, bet tikrojų skaitliaus surinkti negalima dėl priežasties snipukų slaptingos policijos, nes jau patį žingeidavimą apie lietuvių studentų skaitlių laiko už nužiurėtiną. Nekurie isz 4 klasos jau yra apsiniaukę, kad pabaigus tąją 4 klasą, turės važiuoti į seminariją, nors, kaip žuvis, trokšty užbaigti 8 gimnazijos klases... Bet ką veiksi, kad papūnis su mamune, dar vaikui vystyklouse tebesispariant, apskyrė jam kunigystės stoną. Nevienas rasą į Ameriką laiszkus, vildamos nuo savo buvusių kaimynų gauti paszelpą užbaigimui nors bent 5 ir 6 klases, nes jau paskūni szejp be teip galėtų kabanuoti 7 ir 8 klases, davinėjant privatiszkas lekeijas. Bet jau isz virszau galima sakyti, kad isz tų sziaudų nebus grūdų, nes ir Amerikos lietuviai tūi nemažai apszvietos priaszų... Tą dalyką gal teks netrukus vieszai paaiszkinti. *Stipendistas.*

Mūsų kankintiniai.

Isz Maskvos 30 d. gegužės (12. VI) mums raszo: Daktarą Liudviką Vaineikį (jis buvo kalėjime nuo 23 d. gegužės 1900 m. iki 27 d. vasario 1902 m.) isz Mintaujos kalėjimo teiszeve (etapu) tiktai 27 d. balandžio; palaikė 24 adynas Rygoj, 48 ad. — Smolenske ir 2 d. gegužės atvyko į Maskvą, bet czia ir uuklimpo: jau perėjo 3 mėnesiai nuo iszdavimo caro nusprendimo, o jis dar tebekirmija kalėjime. Mat, Maskvoj panorėjo kartu su

daktaru važiuoti etapu į Siberiją ir jo pati, o tai pasirodė toks didelis nusidejimas, kad be Petrapilės vietiniai valdininkai nieko negali iszdaryti, t. y. negali leisti pacziai kartu su vyru trunkytis kad ir į Siberiją, nors vadinamose mas kolių „ustavose“ yra aiskiai pasakyta, jog szejmynos „nūsudytyjų“ gali visuomet kartu važiuoti. O kaip kitas kankintinis, advokatas Lukauskis isz Sziaulių, rupinosi, kad jo pati, dantistė-lenkė, nemokanti lietuviszkai, galėtų likti Sziauliuose, kad jai nereikėtų mesti gerai iszdirbtos czia praktikos, tai ta-pati valdzia stacziai pasakė, kad ji negalinti ardyti szejmyniskų ryškių (žiur. N. 12 „Varpo“ p. m.) ir isztrėmė abudu kartu. Vaineikis-gi jau su virszum mėnesį tupi Butirkose, o apie iszvažavimą į Siberiją dar nieko nesigirdi, nors ir pati ir jis pats jau kelis kartus raszė į Petrapilę ir su markėmis ir be markių praszynus... Gyventurbut prisieis daktarui tarp jakutų, nes Irkutsko gubernatorius visus isztrėmtuosius ant 5 metų tē kemsza. Pragyventi bent iszpradzių be tautiecių paszelpos bus sunku. Paskiaus sako, galima busią szioč-totį uždarbį gauti.

— Antroj valandcį nakties 4 (17) d. gegužės gauja policijantų atvažiavo į Malavėnų sodzių (Sziaulių par.), į-iplėzė į ukininko Petro Janulaiczio kiemą, jieszkodama jo brolio Augustino, buvusio studento Maskvos universiteto, sėdėjusio 1900 ir 1901 metuose apie 6½ mėnesius Liepojaus ir Voszputo kalėjimuose (žiur. „Uk-4“ 1900 m. N. 12. 1901 m. N. 11). Iszkniso visą butą, bet nieko nerado. Tada, sugrįžusi į Sziaulius, policija atvyko pas p. Stanislovą Jakševyczaite, iszlاندžiojo visus palovius ir, nieko neradusi, į-iplėzė į kambarį (tam-pacziam name) buvusio studento

Jono Biliuno ir K. Jasiukaičio, pasitikėdama tē rasti Augustiną Janulaitį; bet teipgi nieko nepesė. Jieszkojo Aug. J. delto, kad nuo ministerio vidaus dalykų buvo atžjęs nusprendimas areštuoti jį ir iszgabenti etapu ant 3 metų į rytų Siberiją. Bet ir lygisziol policija jo dar nesurado; sako, jis yra isztraukęs į užsienius ir tenai sav laimingai gyvenas Belgijoje, Bruxelles mieste. Iszvažiuojant jam isz Sziaulių, jau buvo nutvėrusi jį policija, bet jam pasisekė iszsprusti ant dviraczio isz jų nagų.

— Jonas Danilavyczius priesz patį savo isztrėmimą pasijuto biauiausiose dvasios sąlygose. Jo pati su vaikais gyveno Liepojuj. Kada Danilavyczius jau rengėsi isvažiuoti isz Sziaulių į Maskoliją, Liepojuj mirė jo mylimasis vyre-nysis sunus, o pati apsirgo ir pagimdė negyvą kūdikį. Nuvažiuoti į Liepojų vyras negalėjo, nes policija nė ant vieno žingsnio neleido jam atsitolti isz Sziaulių. Tokiose sąlygose Danilavyczius nuo szirdies skausmo nežinojo, ko galo tvertis, ir draugai dabojų kiekvieną jo žingsnį, kad jis sav ko nepasidarytų. Paskutinėse dienose atsidavė baisiausiai girtuoklystei, kad nors tē rastų savo szirdies skausmų nuraminimą. Į Maskoliją turėjo iszvažiuoti, nepasimatęs nė su savo vaikais, nė su paczia, kuri Liepojuj gulėjo ant patalo; važiavo visai susilpnintas dvasiszkai ir fiziszkai. — Teip tai kankina valdzia žmones ir minto kojomis jų ypata ir tiesa! *Sziaulietis.*

— Traszkuunai (Aukmergės pav.). Mus, traszkunieczius, aplankė didelė nelaimė: 4 d. gegužės maskolių valdzia iszvežė ant vienerių metų į Smolenską mylimą mūsų kunigą Pranciszų Janulaitį; jis prabuvo pas mus arti ketverių metų; dirbo savo parapijonims, kiek galėdamas, ne vien tik baž-

ir K. Jastina
lama te rasti do
laidi; bet teig
Jieszkjo Ag
nuo minister
buvo atleisti
esztuoti j i
ant 3 metų
Bet ir lygiai
nesurado; nu
kės į užsienius
iminingai gyva
celles mieste la
am iš Szianų
vėrusi j i poli
ekę išsprusti
jų nagų.

Danilavica
to išstrėmimą
usiose dvirio
ati su vaikais
j. Kada Du
i rengėsi žem
ulnių j Masko
rė jo mylimu
nus, o pati ap
ė negyva kodi
Liepojų g
s policija n
o neleidžia
ziaulių. Toki
nilavycius m
mo netinoje b
is, ir draugai
ą jo žingsni
pasidaryti. R
iose atsida
oklystei, kad
szirdies skau
I Masko
oti, nepasim
ikais, nė su p
epojų galėjo
vo visai susi
ikai ir fraiz
kankina vald
indo kojomin
! Sziaulie
uai (Aukmer
traszkuniera
le nelaimė: A
olių valdžia
erijų metų j
a musų kuo
inulaidi; jia
is arti ket
vo parapijo
s, ne vien tik

nyezioj, bet ir per szalį: tėvus spirdavo mokinti savo vaikus skaityti ir raszyti, o turtingesniems rodydavo leisti vaikus į gimnazijas. Žmonės jį mylėjo ir klausė: per tą trumpą laiką daugumas išmoko skaityti ir raszyti; nekurie tėvai pradėjo vežti savo vaikus mokintis į Sziaulius ir į Panevėžį, ko pirmiausia visai nebuvo pas mus girdėti; pasikėlė dora tarp jaunumenės — su mažėjo girtuoklystė ir muštynės. Tai kun. Janulaitis padarė ne barniais ir keiksmiais, bet savo lipsnumu ir meilumu. Ir tokio kunigo traszkuniecizai umai nustojo! Išvežė jį visai netikėtai; parapijonys tikrai paskui apie tai išzgirdo. Žmonės labai jo galisi, laukia jo pargrįžimo, nesitikėdami sulaukti pas savę kito tokio kunigo, kuris teip juos mylėtų ir apie juos rūpintųsi.

Didysis straikas.

Angliszkas „Philadelphijos laikraštis „The North American“ (23—IX) sako, kad kompanijos jau prilipo liepto galą. Jos nuolat gyrėsi, kad kas nedėlia paleis dirbti po keletą brėkerių; tuotarpu ir tie, ką pirmiausia dirbo, turėjo sustoti, dėl stokos darbininkų. Tepties Nanticoke, kasyklėje N. 7 paprastai dirbdavo 1438 darbininkai, o dabar yra iš viso tik 50 skebų. Net garsingoji „tvirtavietė“ (Fort Susquehanna), kaip vadina 5 brėkerių „Susquehanna Coal Co.“, nė nebando pradėti darbą, nors tę suvaryti daugybę ginkluotų sargų iš buvusių kareivių (ra ant jų pastatytas ir tikras oficerias). Avondale, Woodward, Pettebone, Maltby kasyklės, ką buvo mėginusios dirbti, dabar teip-pat sustojo.

Straikieriai dabar apsirinko kitoki būdą nedaleisti skebų į darbą: po kelis szimtus išieina laikyti teip vadinamus „pi-

kietus“ (sargybą) aplinkui kasyklę, kur dirba; tartum gyvūretėžiu, pikietai apsuka kasyklę ir per tą žmonių eilę niekas nepatėmytas nepereis. Einant skebsui, straikieriai žmoniskai kalbina jį grįžti nuo to nėlento darbo; tokiu būdu, daugelis skebsų pameta judosia, o užkietėję nenaudėliai gauna tarpais kitoki pamokslą.

Kapitalistai liepė gen. Gobinui nedaleisti tokių pikietų ir szits kariuoninkas su moterimis grasinasi, užleisias ant pikietų savo pulkus, o net visą artileriją (kanuoles).

Kitokių permainų straiko padėjime neatsitiko; į perėjusias devyuiolika nedelių pragaisztį dėl straiko priezasties apskaito į \$117,570,000; už laikymas anglies ir geležies policijos kasztavo kompanijoms \$1,150,000; pacios kompanijos turi pragaiszties \$63,980,000.

Ant naudos straikieriams.

Pagal 38 „Vienybės“ num., aukų straikieriams buvo pavesta \$158,20 Waterbury, Conn. draugystės:

Szv. Kazimiero	30—
Surinkta nuo sąnarių	5—
Lietuvos Sunų	25—
Lietuvių ukės klubas	25—
Chicago, Ill.	
D.L.K. Gedimino dr.	10—
Elizabethport, N. J.	
Szv. Jurgio dr.	25—
Naugatuck ir Union City, Conn.	
Lietuvizskas polit. klub.	25—
Minersville, Pa.	
Spindulio Szviesos dr.	25—

Viso \$328,20

Pasargai. „Spindulio Szviesos dr.“ Minersville, Pa. auka netapo nusiusta į centralizšką unijos kasą, bet su centralizškoms vyriausybės pavelyjimu, liko vietinėje kuopoje ir padalinta tarp straikierių.

Kad nepasiliktų nėjokios

abonės, vėl atkartojame, idant visos aukos būtų siunčiamos ant vardo Nacijonalizsko unijos sekretoriaus ir izdininko: W.B. Wilson, 1103 Stevenson Bldg., Indianapolis, Ind.

Persergstume ankautojus dėlto, jog pavesti kitoms organizacijoms pinigai, skirti straikieriams, ne visada pasiekia tikrą savo vietą (žiur. korespondenciją p. J. Naujoko „Paszelpa straikieriams“ ir „Lietuvos“ 38 num.). Pasakojama be to apie vieną politizšką susidraugavimą, kuris, surinkęs kiek aukų svetimosė valstijose, apvertė jas ne pasotiniui alkstanczių, bet palinks minimui troksztanczių... ir dar nežinia, ar straikierių.

Paszelpa straikieriams.

Su kokia evidencija atvažiuo iš Shenandoah'o benas lietuvizskų muzikantų į Brooklyną, rinkt paszelpą straikieriams — to asz neisstyriau; gana, kad drąsus lietuvaicziai ir turi ant savęs to nelaimingo darbo ir padėjimo ženklus.

Brooklyn'iečiai iš savo pusės pasirodė labai sąjausmingi draugai ir broliai tamereikale; rods, gana diktai pasidarbavo p. Draugelis, vadžiodams po vietas, kur tik galima gauti auką. Gausėnes aukas davė szie mūsų tautiečiai: P. Draugelis, A. Milleris, V. Martynaitis, J. Brundza ir dar kiti (vardus patys muzikantai gal teiksis pagarsinti ir kiek kas davė). Kolektavojo per 3 dienas pō lietuviszkus ir kurie su lietuviskais reikalus turi biznierius ir surinko \$300,00.

12 rugsėjo dieną ant greito dar Brooklyn'iečiai parengė balių — iš to ant naudos straikuojančių \$100,00 gryo pelno turėjo; per tai 13 dieną rugsėjo pasiuntė į Shenandoah'ą lietuviszkoms szeimynoms \$400,00.

Ant baliaus atsilankė ir kun.

Varnagiris, kuris keletą žodžių pratarė, gėdindams kapitalistus ir jų begėdiszką apsieimą su darbininkais. Kun. Varnagiris ir pats prisidėjo su naszlės skatiku, kaip lygiai ir kitas kunigas, neseniai atkeliavęs iš tėvynės. Tai mat: czia kunigai gina ir szelpia straikuojančius, o „Shenandoah'o“ kunigai apjuodino savo brolius ir dar keikia, kodėl juos tikru vardu vadina....

Kun. Varnagiris padarė dar daugiaus: ant 7 rugsėjo buvo jo paskirta Excursion, bet per lietu negalėjo įvykti; tad klebonas atidėjo Excursion ant sekančio nedėldienio, bet jau de savo naudai: kas bus pelnyta — pažadėjo pavesti straikieriams. Laikė to Excursion tie patys muzikantai ir grajys.

Manding, kiekvienam geram tautieciui gali būti smagu, teip pasirodžius Brooklyn'iečiams: pirmiausia draugystėms, o dabar visuomenei.

Tik vienas dalykas negerai iszrodo: kodėl anksčiaus kolektoriai, o dabar muzikantai su tuo siekiu važinėdami, nepasigarsina laikraszcziuose isz kalno? Szit muzikantai žada būti Waterbury, Union City ir New Britain, Conn., o niekas apie juos nežino. Keletą sąvaiečių atgal rasziau, jog į Brooklyn'ą atsilankė su tuo paciu siekiu isz Wilkes-Barre, Pa. lietuviszkai-lenkiszkos klubo kolektoriai; nors anet tik nuo lietuvių kolektavojo, bet isz kalno, nė vėliaus lietuviszkuose laikraszcziuose negarsino. Kaip žinau, nuo lietuvių gautus pinigus pagarsino lenkiszkam laikrasztėje „Ameryka“, jog nuo „rodakų“ sukolektavoję.... Tai jau panaszu į begėdystę: nors czia Brooklyn'e ir New York'e lenkų daug daugiaus yra, kaip lietuvių, bet nuo lenkų nieko negavo.

J. Naujokas.

Darbininkai susipranta.

Subatoje, 6 rugsėjo, atsibuvo rinkimai kandidatų ant yvairių urėdviečių iš republikonų partijos per visą Pensylvanijos valstiją. Darbininkai sziuo kartu man žinomose vietose pasielgė ištikro vyriszkai, neidami balsuoti: tuo jie sukeziams davė suprasti, jog nevisada žuvys gaudosi ir ant sidabrinės meszkerės. Politikieriai bėgiojo, tarsi pametę protą, ir klausinėjo, ar ateinancziuose rinkimuose darbininkai balsuos už socialistų partiją ir t.t. Tulose vietose bandė prikalbėti su pagelba alaus ir degtinės, bet, kaip rodosi, ir tas atneszė mažą naudą. Tai-gi, negaudami balsų, raszė patys vardus, koki tik užėjo ant mislies. Miestelyje Exeter Borough balsavo tik 34 valstiečiai, o paskui buvo pagarsinta 68; pirmiaus ezia visada budavo laikanczių republikonų szalį virsz 90 balsų.

Ateis laikas, kad darbininkai susipras esą žmonėmis, o ne krutancziais mechanizkais kapitalistų įrankiais! J.—

Votais už szuvi.

Vakarinėje Virginijoje, ties Huntington, kasyklėje Red Ash, nekoksai skebas buvo paszautas išz pasalų į szlaunį. Aplinkiniai sudzios, kaip vampyrai, išszkėtė savo nagus, rengdamiesi sudraskyti kaltininką: žinoma, kaltė už szuvį buvo numesta ant straiquierių. Vienog, didis buvo visų nustebimas, kada pasirodė, jog skebą tyczia įszovė pats kasyklių savininkas! Sudzios tuoj su glaudė savo nagus ir pavirto į kurczius ir aklius avinėlius.

Szitą atsitikimą vietinis „Democrat“ apraszo sziteip:

„Tulas operatorius įvarė į szlaunį vienam skebsui kulką išz Mauser'o karabino. Jieszkodami kaltininko, paleido szunį, įgudusį vuostyti pėdsakus, ir tas szuo stacziai nuve-

dė į kasyklės offisą, pas vienatinį žmogų, kuris galėjo turėti tokias kulkas, kokia rasta skebso kune. Tas žmogus — tai vienas išz kasyklės savininkų“.

Laikrasztis „Democrat“, bijodams anglies carukų kerszto, nepavadino to žmogžudžio nė vardu; sudzios, prokuratoriai, szerifai ir visa policija tyli ir nuduoda nieko nežinant.

O, vienog, tai buvo tas pats szuvis, dėl kurio priezasties gubernatorius užleido ant West Virginijos straiquierių miliciją! dėl kurio sudzios uždraudė dalinti alkanoms straikuojanczių szeimynos duoną!

Tai „Dievo išzrinktas“, tai „Vieszpaties gėrybių akamonas!“ Jis siuto, nesulaukdamas darbininkų keliant ermyderius; jo klapcziauukai — szerifai negalėjo suerzinti ramių straiquierių... Ir sztai jam įslinko į galvą mislis, kurios galėtų pavydėti jam pats demonas.

Prisitaikęs, „Dangaus įsiuntinys“ paszovė išz pasalų skebsą, kaltę sukrovė ant straiquierių ir prisakė gubernatoriui tuoj atsiųsti kariumenę apgynimui „neunijonistų-darbininkų“ priesz „valkiozus“ (teip sudzia Jackson vadina straiquierius).

Toki tie ponai visur ir visada. Iki jų rankose valdzia ir turtai, darbininkas vis jaus šaitą ant savo kaklo. Todėl, darbininkai, ir jus išszsaudykite tuos išsznaudotojus — tik ne išz Mauser'o karabinų, bet savo votais rinkimų dienoje, prie balsavimo dėžės... Szauk ne kaip tas piktadėjas, bet kaip valstietis — votu, kad tavo nevydonas neponautų daugiaus ant tavęs. Turi savo draugus, tokius paczius darbininkus — laikykis jų. Aklas sziądien nemato, kad vienatinis išzganymo kelias — stovėti darbininkams prie socialistų partijos.

Aukos Molochui.

Milijonas žmonių (moterų, vaikų ir vyrų) Pensylvanijoje alksta duonos, dėlto kad kapitalistai neteisingai, nežmoniskai atėmė nuo 147 tukstanczių angliakasių darbą. Vienog, ir alkdami darbininkai laikosi tvirtai, nes žino, kad broliui neduos numirti badu.

Dabar kapitalistai ypatingai nerias išz kailio, idant suardyty darbininkų eiles. Gir dėt, kad tuli (teisybė, pervis anglai, velsziai ir airiai) pradeda svyruoti. Dėlto vėl turime persegti savo brolius — straiquierius, kad neklausytų pagundymų ir vilionės, kurias platina kapitalistų klapcziauukai.

Laikykitės tvirtai, idant laimėtumėte! Jug, jus negalite grįžti prie tokio darbo, koks pirma buvo. Nekalbant apie ką-kitą, atsiminkite vieną dalyką: darbininko gyvastį kompanijos nestato nė už skatiką; unija nori atmainyti darbo sąlygas ir dėlto kompanijos teip užsikirto. Girdi, gyvuliams tiesz nereikia. Vieną tik mulą kapitalistai myli ir brangina.

Gana vien pažiūrėti, kiek darbininkų visaip žusta kasyklėse, pertai kad kompanijos neįtaiso geros ventilacijos (o rui mainyti) ir nepriziuri pavojingo gazo. Nuo pradzios szių metų Suvien. Valstijose prazuvo nuo eksplozijos szitiek:

Lost Creek, Iowa	21.
Coal Creek, Tenn.	216.
Johnstown, Pa.	130.
Park City, Utah	35.
Trinidad, Col.	13.
North Fork, W. Va.	17.

432

Czia nepriskaityti mažesni atsitikimai, kur žuvo mažiaus, negu 10 darbininkų.

Daugiausia priepuolių esti Pensylvanijos kietosios anglies apyrubeje. „United States Geological Survey Bureau“ surinko tikras žinias, kiek bu-

vo 1901 m. nelaimingų atsitikimų kasyklėse. Išz tų žinių matyt: 1901 m. kietosios anglies apyrubeje tapo užmuszta 513 žmonių, suzeista 1243 žmonės, liko naszlėmis 277 moters ir neteko tėvų 624 vaikai; tai išzpuolė ant 131,524 tonų išz-kastos anglies.

Jau minksztose anglyse, kur išzpuola 273,288 tonų išz-kastos anglies, žuvo 1901 m. su-lyginant mažiaus: 391 žmogus užmusztas, 656 suzeisti, 184 moters liko naszlėmis ir 412 vaikų neteko tėvų.

Tokiū budu, vieneriuos tik 1901 m. kasyklėse žute prazuvo 1467 žmonės, o 3643 žmonės tapo suzeisti. Kuone pusė atsitikimų išzpuola ant Pensylvanijos.

Tai yra nekaltos aukos, kurias prarijo aukso dievaitis Molochas... Ir tai be mažiausios paczių darbininkų kaltės! Pirmasis kasyklių inspektorius Ohio valstijoje, Andrew Roy, stacziai lindyja (tai jo paties žodžiai): „Eksplozijos kasyklėse niekad neatsitinka per darbininkų kaltę; jei visose kasyklėse kompanijos pildytų tuos prisakymus, ką liepia joms įstatymai, tai neturėtų būti eksplozijų“.

Darbo istorija.

Dr. J. T. Želvienė.

Idant aiskiaus suprastumė me sziądieninį darbo klausymą, turime atsižvelgti į padėjimą, išz kurio jis kilo.

Ant kiek skirias darbininkiskas padėjimas sziądien ir du arba deszimts szimtmezių tam atgal, galima suprasti tik tēmyjant į skirtumą draugiszko ir ekonomiszko padėjimo to ir sziądieninio laiko.

Czia ypatingai kalbėsime apie ukiszką darbą Anglijos, o mechaniszką darbą Europos, ypatingai Vokietijos, nes tose szalyse apszciausia užsiliko faktiszkių žinių. Tacziaus tos paczios sąlygos buvo ir visose

nelaimingų atsitikimų. Iš jų žuvo 3,288 tonų karo laivų, 131,524 tonų laivų.

3,288 tonų karo laivų, 131,524 tonų laivų. 3,288 tonų karo laivų, 131,524 tonų laivų.

3,288 tonų karo laivų, 131,524 tonų laivų. 3,288 tonų karo laivų, 131,524 tonų laivų.

po istorija.

T. Želviene.

3,288 tonų karo laivų, 131,524 tonų laivų. 3,288 tonų karo laivų, 131,524 tonų laivų.

vakarinėse Europos viespa-
tystėse iki vėliausių laikų.

Dar neseniai didmenai žmonių išsiliuosavo iš privatizacijos vergijos. Didmenai turėjo triusti keletui, kurie akys tiesos ir papročių, vien turėjo tiesą naudotis darbo vaisiais, o pagal savo norą daug ar mažai duodavo ir darbininkui. Ir šiandieninių įstatų negalima suprasti, neatsižvelgus į tą laiką, kada žmonija buvo pavergta keletui ypatų.

Graikijoje ir Ryme vergija buvo pripažinta kaip draugiskos įrėdnės pamatas. Vergais buvo: kariszkai suimtiniai, arba žmonės, nupirkti nuo tų, kurie sugavo juos, arba toki, kurie įbridę į skolas, negalėdami atsilyginti kitiems, parduodami savo vaikus ir savę vergijon paskolintojui, ir tie, kurie laike sumisžimų negalėjo išgelbėti gyvastį kitiems, kaip tik atsiduodant su dusia ir kunu, kaipo vergai, savo pergalėtojams.

Vergų rankos ardavo žemę, iszkasdavo kasykles, ausdavo gelumbes, sumurino senoviszkas Graikijos ir Rymo sienas. Rankų darbas, iszskyrus ukės darbą, buvo nusizeminimu laisvam graikui arba rymėnui. Tą darbą turėjo nuveikti vergai arba žemesnės luomos laisvi valstiečiai, kurie negeidė garbės vietų (urėdų). Ankstybuose rymėnų amžiuose buvo daugias vergų, negu laisvų tarnų, ir net vėlesniam laike toje respublikoje dideli žemės paveldėjai pigiaus apdirbdavo savo ukės su vergais, negu su samdytais darbininkais.

Diduma daildarių, kalvių, daildyžių, metalų iszdirbėjų, sziauczių, rubsiuvių ir kitų vis buvo vergais tų, kurie dėvejo arba vartojo jų dirbinius arba tų, kurie pardavinėdavo jų triuso dirbinius. Szių vergų padėjimas buvo nepabaigtai vargingas. Juos skaitė už gyvulus be jokių tiesų. Juos ga-

lėjo mirtinai kankinti, jeigu ponas tai palieps, ir niekas, ne sudas, ne valdžia neturėjo tiesos užtarti. Vergą galėjo parduoti; jis nebuvo pripažintas draugijos sąnariu, ne negalėjo valstiečio drabužių dėvėti; nebuvo daleista vergui su laisvu žmogum apsiguobti po bausme vergijos laisvamjam, o vietomis ir mirtina bausme.

Vokietijos vergams paskirta buvo po gabalėlį žemės, isz kurios patys turėjo gyventi, o be to turėjo ponui dirbti arba paskirtą sąiką javų ponui pristatyti. Teip palengva traukėsi, iki galop, pereitą szimtmetį tapo praszalinta vergija.

Anglo-saksai, apgalėję Britaniją 5 ir 6 szimtmečiuose, drauge įvedė tę ir vergiją: dvi dalys žmonių buvo pilnai arba isz dalies pavergti vienai daliai. Juos galėjo suriszi ir nuplakti, įdeginti žymes ir sukinkyti kaip arklius arba jaučius. Galvijai ir vergai buvo gyvas pinigais, pagal kurį sprendė visokią vertybę.

Atskyrus dvarponius, jų padonai kiti gyventojai ir ukiniukai — žodžiu, visa tauta — buvo pasmerkta vergijon. Vergai niekada negalėjo įgyti jokios asabiszkos savasties. Airija ir Skotija vienu ruosztu buvo perpludusios Anglijos vergais; kiekvienas triobelninkas turėjo bent vieną vergą. Kiekvienas vergas neturėjo jokios laisvės, negalėjo persikelti kitur gyventi be perdėtinio daleidimo; ponas turėjo pilną valią ant jų ypatos; juos kartu su žeme parduodavo arba užraszdavo įpėdiniui, parduodavo arba pavesdavo kitam. Vienu žodžiu, juos statydavo žemiaus, kaip šiandien gyvulus.

1060 metuose Britanija tapo normanų užkariauta; tuomet anglo-saksiszką aristokratija tapo paszalinta, o normanų kareiviams iszdalinta. Dabar visą žemę padalino į valsezius, o jos savininkais tapo dvarpo-

niai, dvasiszkiją ir kitos korporacijos. Ant kiekvieno ploto buvo bent vienas kaimas, kur laisvesnėji žmonija gyveno.

Tokių valsezių gyventojai skirstėsi į tokias dalis: 1) dvarponis, gyvenantis dvare; apie dvarą buvo asabiszka jo ukė, kurią apdirbdavo vergai su kitais, pasitikeciais jų malonei; 2) laisvi gyventojai, kurie turėjo ir prie kaimo rodos tiesas ir t.t.; 3) kiti buvo kaimiečiai, samdininkai ir t.t., kurie neturėjo laisvų gyventojų tiesų; 4) galop buvo baudžiauninkai, kurie vienu laiku buvo skaitomi už ponų vergus, tačiau, laikui slenkant, įgijo sav tulas tiesas.

Dvarponis buvo skaitomas savininku baudžiauninkų ir perdėtinio kaimo ir sodybų. Laikui slenkant, vietoje darbo baudžiauninkai atiduodavo ponams pinigais, kadan-gi priesztai, ponui bedirbant, negalėdavo savo lauko apdirbti. Dabar, savo apdirbęs, parsisamdydavo kitam; tokiu būdu pradėjo dvarponiai darbininkus už pigią prekę samdytis. Viskas vedė prie iszsiluosavimo isz ponų jungo, kada sztai 1348 m. užėjo baisus maras, kuris į trumpą laiką trečią dalį gyventojų nuskynė. Tokiu būdu staiga darbininkai pabraugo, algos pakilo; javai laukuose supuvo dėl stokos darbininkų; galvijai ir avys dyki klaidinėjo po laukus be kerdžių ir daugybė ukų liko dykų.

Toks padėjimas pagimdė dvi svarbias pasekmes. Mainai pinigais žymiai pasididino. Kiekvienas žemės paveldėjas, idant užlaikytų baudžiauninkus, pas savę sutiko ant gerų baudžiauninkams sąlygų; ant- raip, jie pabėgdavo pas kitus dvarponius, kurie apgindavo juos nuo seno savininko, idant patys galėtų jų triusą isznaudoti. Antras rezultatas buvo visiszkas atvalninimas baudžiauninkų visoje Anglijoje.

Staiga pajuto dvarponiai, kad algos kyla, javų prekės pinga ir lemia blogą ateitį. Susipratę, sztai ką padaro: 1350 m. iszleidžia darbininkams įstatymus, kurie pasiliko įstatu per 200 metų; juos atmetė tik 1562 m. Tie įstatymai susidėjo isz 8 skirsnių. 1) Jokis žmogus, mažias kaip 60 metų amžiaus, vergas ar laisvas, negali atsakyti nuo ukės darbo, už kurį bus mokama alga, kaip buvo mokėta 1372 m.; kurie atsisako dirbti, nubaudžiami kalėjimu; pirkliai liuosai nuo szitos priderystės. 2) Į nelaisvę pakliuva kiekvienas, kuris, neiszbuvęs sutarto laiko, pameta dirbę. 3) Kitokios mokes tiesas, kaip virsz mienėta, negalima mokėti; kurie drisztų daugias reikalauti, ras drausmę sude. 4) Dvarponiai, mokėdami didesnę algą, užmokės trigubus kasztus. 5) Tie patys įstatymai lyti ir szeip iszdirbėjus. 6) Maistas turi buti pigiai pardavinėjamas. 7) Almužnos uždrausta duoti stipriems žmonėms. 8) Padi-dintas davimas arba ėmimas algos taps užgrėbtas karaliaus naudai.

Žiemos ir vasaros alga sky-rėsi pagal įstatymus; buvo užvedimas, uždraudziantis mies- cizonims keliauti ant ukų va-saros mete. Tuos įstatymus perleisdavo metai isz metų, vis padidinant baudas ir pasargas. (Toliaus bus.)

Iš Lietuvos dirvu Amerikoje

Waterbury, Conn. Rugse-jo 7 d. szv. Kazimiero drau- gystė, ant savo paprasto mė- nesinio susirinkimo, atjausda- mi sunkenybę ir vargą dabar- tinių Penssylvanijos straikie- rių, su didžiausiu noru paskyrė auką \$30. Prie to, kad pa- didinti auką, ant to paties su- sirinkimo tapo pakolektavota ir susirinko dar 5 dol., — to- kiu būdu pasidarė 35 dol.

Rugsejo 14 dieną, Lietuvos

Sunų draugystė su tokiu pociu, jei ne didesniu sąjauimu straikieriams paskyrė iš savo izdo auką 25 dol.

Abejų minėtų draugysčių ir nuo sąnarių sukolektuoti pinigai tapo nusiūsti ant vardo W. B. Wilsono'o, į Indianapolio, Ind.

Kaip matoma, tai Waterburiečiai ganėtinai rupinasi suteikimu pagalbos savo broliams, už teisybę ir šventą reikalą kovotojantiems. Jau pora sąvaiczių, kaip D. L. K. Gedimino draug. yra nusiuntę 25 dol., paskui vel Lietuvų Ukėsų (Citizens) kluabas paskyrė 25 dol. Tokiu būdu, Waterburio lietuviai nusiuntę yra — straikieriams pagalbos 110 dol.

Tokis priėjimas reikalaujantiems tiesų darbininkams ir suteikimas jiems reikalingos pagalbos, aiškiai parodo, kad darbininkai tiesia viens kitam ranką, kad stotų ant kelio, kuriuo nori žengti į seniai darbininkams prigulinciją laimę.

Laimingi darbininkai, o ypačingai lietuviai, kad rupinasi apie savo reikalus, nes neliko šveip nė vieno, kuris apie darbininką nors kiek rupintųsi.

Tie, kuriems mes suteikiam gardžią duonėlę ir šiltą vietelę, nesirūpi pagerinimu darbininkų buvio, kadangi jiems patiems ir be to gerai. Jie dideliu balsu šaukia apie ateinantį gyvenimą, kur nebus nė vargų, vien tik visi aksominiais, iš szalių paausuotais, takais vaikszechiosim; bet kad jiems patiems artinasi jų apipaskotas ano svieto gyvenimas, tada jie neszasi net į California ir kitus krasztus, kad tik dar pasilikty ant szios vargų ir aszarų pakalnės....

— Czia dabar yra atvažiuojęs iš Shenandoah'o lietuvisz kas „benas“, kuris sakosi kolektuojas ant naudos straikierių. Tuojau, vos — tik pribuvę, pirmiausiai aplankė visus lietuvisz

tuvisz kas karcziamninkus, juos nuo szirdies palinksmidami. Pabaigę karcziamininkus linksminę, iš eilės, kad neaplenktų nė vieno „biznierio“, nuėjo pas vietinį kleboną, kun. Saurusaitį. Benas, aplankęs „svarbesnes vietas“, ėjo per visus lietuvisz kas „biznius“. Visi, kiek išgalėdami, apdovonojo lietuvisz kas muzikantus, tik ne kurie iszmėtinėja: kam aplenkė kitus, pirmiausiai karcziamininkus pagarbindami. Abelnai, lietuviai linksmi yra, susilaukę teip garsingų svetelių muzikantų.

Bažnytinis.

Chicago, Ill. 14 d. rugšėjo draugystė Didžio Lietuvos Kunigaikščio Gedimino turėjo ketvirtmetį susirinkimą, po num. 531 Noble str.

Atlikus savo reikalus, turėjo dar du įnesimus iš szalies; pirmu įnesimu buvo lietuviui pavargėliui paaukauti po kelis centus. Tas lietuvis nuo Krosnos, Suvalkų gub. atkeliavo į Ameriką įjeszkodams, geresnės duonos, bet jos czia neatrado: tik tris dienas fabrike dirbo ir kaip jam tą ranką teip biauariai sumuszė kad pavieto ligonbutyje ranką nupiovė. Susirinkusieji sumetė per tris dolerius.

Paskui buvo Rutkausko įnesimas sulyg suszelpimo Pennsylvanijos kalnakasių. Vienu balsu, pasiliko nutarta paaukauti \$10 dolerių.

Ant galo, buvo perskaityta iš „Vienybės“ korespondencija „Mokina žmogūdžiauti“ (generolo Gobino su Reporterių pasznekos). Musų draugystė nupeikia ir paniekina tokį pasiėgimą.

Auką siunecziam ant vardo kalnakasių unijos izdininko, W. B. Wilson, Indianapolis, Ind.

Administracija:

Prez. V. Barczaitis.

Sekr. A. Jasinskas.

Kasier. J. Antanavyczia.

Union City, Conn. Rodos, musų broliai szitose aplinkinėse elgiasi gražiai ir padoriai; tacziaus ir czia pasipina iš netyezių kokia nelabystė.

Kaip ir visų miestų ir tautų darbininkai, czionykszcziai lietuviai dailiai apvaiksztinėjo darbo szventę 1 rugšėjo, dalyvaudami parodose ir prakalbose; bet atsirado ir tarp lietuvių toki, ką prakilnią dieną net krauju aplaistė.

Tą dieną pasitaikė pas tulą lietuvių — užsiėmėją vestuvės, kur buvo supraszyti mandagus svečiai, kurie linksmai ir gražiai praleido liuosą laiką.

Netolymuos namuos gyvena viena lietuviszka szeimyna, kurios lietuviai tarp savęs nepagiria. Turbut, supykęs ant kaimyno už nepakvietimą, to namo szeimyninkas ant patyčių įtaisė puotelę pas savę. Suvadinęs 30 rugpiuczio pažįstamus gėrikus ir partraukęs keletą bertainukų raugalo, — užė net iki 1 rugšėjo vakaro, klykdami tartum indijonai. To, vienog, neužteko: svezčiai susipeszė ir iszkirto tokias musztynes, kokių niekas szitam miestelyj neyra matęs. Nelikę nė stalo, nė kedės nesudaužytos. Pats szeimyninkas su savo drauge neszioja muszio ženklus. Du vyruku turėjo paguldyti į lovą; daktarams reikėjo susiuti jiemdvim galvas, nes teip nebuvo panaszus nė į žmones.

Tai teip baigiasi beveik visada toki susiėmimai, kur visiems rupi vien gėralas, o isz kur iszvyta visokia szviesesnė mislis, gražis pasikalbėjimas arba skaitymas.

V. Baratinskas.

V. Karbauckas.

Boston, Mass. Tris vietinės draugystės: szv. Kazimiero, D. L. K. Vytauto ir Lietuvisz kas valstiecių kluabas, tariasi statyti savo lietuvisz kas salę su svetaine.

Bostone anglies tona iksziol

buvo kasztavus \$12, o dabar kainė nupuolė ant \$10.

Aludarių darbininkai sugrįžo į darbą — dalis 12, o kiti 13 rugšėjo. *J. Raulynaitis.*

Naugatuck ir Union City, Conn. 14 rugšėjo buvo susirinkimas Lietuvisz kas Politisz ko Kluibo, ant kurio nutarta paaukauti iš kluibo kasos \$25 paszelpai straikierių. Kluibas laiko už savo priderystę, nors kiek galint, gelbeti aniems kovotojams iszlaimėti straiką ir tuo pagerinti savo buvį. Matome iš laikraszczių, kaip biauariai pasielgia su straikieriais kapitalistai: szauodo, musza — baisiaus už gyvulius.

Kluibas velyja straikieriams viso gero ir greitos pergalės. Sekretorius *J. Jurkszaitis.*

Elizabethport, N. J. 7 d. rugšėjo, szv. Jurgio draugystė laikė susirinkimą, ant kurio D. Boczkus iszaiszkino reikalą paskirti paszelpą nuvargintiems musų broliams straikieriams. Jo įnesimas tapo priimtas ir visi vienu balsu nutarė paaukauti \$25.

D. Boczkus.

Minersville, Pa. Vietinė „Spindulio Szviesos dr.“ ant savo ekstra susirinkimo 23 dieną rugpiuczio, paskyrė auką \$25 Pennsylvanijos straikieriams. Bet dėl yvairių priezasczių pagarsinimas užsiliko.

Pinigai pasiliko ant vietos, Unijos kuopoje, su pavelyjimu nacijonalisz kas vyriausybės, nes siuntinėti ir vėl grązinti — padaugina kasztus; už taigi, priėmę į skaitlių įėjimo, paliko vietinei kuopai padalinti straikieriams.

Kažin — kur kitos draugystės Minersvilles: jug, dar yra trys bažnytinės? Ar jos neprisidės su aukomis ir pasiliks kurczios ant szaukianczių pagalbos? Nedyvai, kad kun. Dargis, Shenandoah, Pa., 7 dieną rugšėjo per pamokslą gresė

\$12, o dabar
ant \$10.
bininkai sugri-
ulis 12, o kiti
Raulynaitis.

Union City,
sejo buvo susi-
riszko Politia-
kurio putaru
iubo kasos \$25
ieriu. Klihu-
riderysta, nori
beti aniems ko-
imeti straike
vo buv. Ma-
aszczių, kaip
gia su straike
i: szaudo, mu-
uz gyvulius.
ja straikeitiam
itos pergales.
J. Jurksaitis.

t, N. J. 12
urgio draugyst-
ma, ant kurio
tiszokino reikal-
pa nuvargi-
oliams straike-
zimas tapo pri-
nu balsu nusi-
25.

D. Bozku.

Pa. Vietina
riesos dr." ant
rinkimo 23 die-
paskyre anu
inijos straike-
el yvairiu prie-
imas uzeivilko
liko ant vietos
, su pavelyji-
zkos vyriausy-
eti ir vel gra-
ina kasztus; ut
skaitliu jėjima
kuopai pada-
ms.

itos draugyste
ug, dar yra tri-
Ar jos neprie-
ir pasilike kur-
kianczių pagu-
kad kun. Dar-
1, Pa., 7 diena
amokala gres

zmones nuo prigulėjimo į tau-
tiskas draugystes, t. y. neba-
nytines, turbūt dėlto, kad tau-
tiskos turi didesnę meilę ar-
tymo, szelpdamos baduojan-
czius....

Sekret. J. Ramanaukas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Boston, Mass. Rugsėjo 16
–1902 m. Kaip buvom rengę
ir garsinę, kad 1 rugsėjo atsi-
bus traukimas vargonų ir laik-
rodėlio, kuriuos leido vietinė
T. M. Dr. kuopa, teip ir buvo
atlikta: laikrodėlį laimėjo iš
Waterbury, Conn., V. Blekai-
tis, o vargonus buvęs vice-pre-
zidentas Susiv. Liet. Amer.,
V. Kaunas iš Boston, Mass.

Kartu buvo atliktas ir viet-
nės kuopos susirinkimas su
prakalbomis. Pirmiausiai kal-
bėjo V. Kaunas, paskui K.
Szlimas ir trečias A. Rama-
nauckas. Po prakalbų p. Ra-
manauckas deklamavo dar-
bininkiską eilę, iš ko nors
nedidelis būrelis susirinkusių
buvo labai užganedinti ir pa-
dekavojo rankų plojimais.

Septynisėni sąnariai užsimo-
kejo metinę po 60 ct., o nau-
jai prisirasę 8: 6 užsimokėjo
po 60 ct. ir 2 po 5 ct.

Kiek įplaukė pinigų į cent-
ralizką kasą už mūsų tikietus,
mes negalim paduoti rokundos,
nes dar daug tikietų ir dabar
yra nesugrąžintų, nors buvo
raszyta kiekvienam, siuncziant
tikietus, laiszkas ir garsinta
organe, kad sugrąžintų galus
parduotų ir neparduotus. Vie-
nog, kiti tautiečiai, nežinia
kam, juos pasilaikė iki szio
laik, o mums, zinoma, iš to
pasidarė daug darbo ir keblu-
mų. Nė patys nežiuom, kiek
yra iszparduotų tikietų, nė vi-
suomenei negalime pagarsinti.
Bet nors tikros rokundos neži-
nom, tacziaus tikimės, kad vie-
tinius kasztus (spaudą ir tau-
tiečiui A. Ramanaukui už

vargonus) patys apsimokėsime.
O toliaus tikimės, sugrąžinus
kitiems tautiečiams užsiliku-
sius tikietus, iszduoti visuome-
nei tikrą rokundą. Pertai dar
kartą meldžiame guodotinių
kuopų virszininkų, kurie dar
neprisiuntė tikietų, kad teik-
tųsi kaip galima greičiaus
prisiųsti, nes, zinoma, kaip
mums, teip ir jums nuo visuo-
menės yra nedailu.

Virsz. K. M. Liubinas,
Raszt. J. Raulynaitis.

Vardan teisybes.

Į „Žvaigždės“ redakciją bu-
vo nusiųstas iš Waterbury,
Conn., toksai atsiliepinimas.

Waterbury, Conn., 8 d. rug-
pieczio 1902.

Garbinga „Žvaigždės“
Iszdavystė!

Kadan-gi net dviejuose
„Žvaigždės“ numeriuose (21 ir
24) buvo užmėtinėta neteisin-
ga vagystė ir szeip apszmeiži-
mai ant p. J. Tareilos, buk jis,
kaipo socialistas, bedievis ir tt.,
prisisavino draugystės pinigus
ir kokius tų kiauszinius ir isz-
drįso sekretoriaus paraszą per-
dirbti: todėl mes, žemiaus pa-
siraszę, aiskiai pripažįstame,
jog tas buvo neteisybė, nes
kaip dabar ant galo pasirodė,
tai buvo tik tarpe draugų ne-
reikalingi vienų ant kitų už-
mėtinėjimai, isz ko kilo visoje
szv. Kazimiero draugystėje ne-
susipratimas.

Mes, draugystės komitetas,
mylėdami teisybę, meldžiame
guodotinos rėdystės „Žvaig-
ždės“ tą neteisiningą užpuolimą
ant mūsų pagodojamo draugo,
p. J. Tareilos, atszaukti, o tuo
padarysit teisingą darbą.

Draugystė nenori daleisti nė
vieną savo draugsąnarių be pa-
mato pažeisti, nes, teip esant,
tas neatgabena draugystei nė-
jokios garbės, bet vien tik
gimdo nesutikimą ir nelaimę.
Prasizengus'us savo sąnarius
mes patys nubaudžiame pagal
draugystės įstatus, todėl pasza-

liniai neprivalo apie tai ru-
pintis, norint ir kas atsitiktų
tarpe draugystės sąnarių.

Pasitikėdami, jog mūsų mel-
dimas nepasiliks bergždžiu, pa-
siliekame su godone. Szv. Ka-
zimiero draugystės Komitetas.
Prezidentas K. Jurkunas,
Vice-prez. Karolius Urba,
Fin. sekr. J. Žemantauckas,
Protok. sekr. J. F. Yoksza,
Kasierius M. Mažeika.

Krautuvės rasztininkas,
M. Abraitis.

„Žvaigždės“ redakcija, ne-
talpindama prisiųsto atszauki-
mo, atsakė, „Waterburyecziams,
prisiuntusiems protestą“ (37
num.) sziteip: „Gėda! gėda! ir
da sykį gėda!! Ant jūsų pro-
testo prieszai patilpusį Žvaig-
ždėje straipsnį apie Tareilą, yra
pasiraszęs ir tas, kuris tą straip-
snį raszė! Dabar patys nusprę-
skit, ar verta da jums nors ko-
kį atsakimą duoti, jeigu jus
protestuojate p r i e s z j u s
l o c n u s straipsnius“.

Suteikus tokį ypatingą at-
sakymą, „Žvaigždė“ tikisi isz
visų pusių iszsizteisinus ir dar
gavus virszų. Ne teip, vienog,
iszaina pagal žmonių numany-
mą.

„Žvaigždės“ pasielgimas nuo
pat pradžios iki galo, szvelniai
sakant, keistas: 1) kas–zin kam
ji vadina „protestu“ (zinoma,
isz didžio) prastą atszaukimą
netikros zinios; 2) ji pastatė
už kas–zin kokią kaltę, jog
tarp pasirasziusių ant atsza-
kimo stovi pravardė ypotos,
apskelbusios p. Tareilą „Žvai-
gždėje“; zmoniszškai protau-
jant, rodytųsi, kad jei žmogus,
pažinęs savo klaidą, geidžia ją
vieszai, nesislėpdamas nuo vi-
suomenės, atitaisyti, tai jo pa-
raszas tik sutvirtina reikalą
atszaukimo, ir daro tam žmo-
gui garbę, o ne gėdą; 3) kad
„Žvaigždė“, nežinodama, kaip
ir jos korespondentai, tikros
teisybės, būtų isz pat pradžių
susivaldžius, o nelarius tokių
sunkių užmėtinėjimų ir neisz-

vadinus netikusiais žodžiais p.
Tareilą, — tai atszaukimas tų
apkaltinimų būtų kur–kas len-
gvesnis ir reikalaujant tik kele-
to žodžių; be to dar tų „Žvaig-
ždės“ įpainioti net „pabėgė-
liai“, dariusieji seimą Bosto-
n'e, ir t.t.; 4) buvo du prane-
szimai: „Tetos“ 21 num. ir „J.
Maziutėlio“ 24 num.: jei „Žvaig-
ždė“ nenori atszaukti to ap-
skelbimo, kuris raszytas dabar
pasirasziusios ant „protesto“
ypatos, tai ji būtų galejus at-
szaukti bent antrojo korespon-
dento apskelbimą.

„Žvaigždė“ apskelbė nekal-
tą ypata, iszpravardžiavo ją,
negražiai užkliudė del tos prie-
zasties tautiszką organizaciją
— ir dabar purtosi nuo atitai-
symo klaidos. Ką visuomenė
gali sziądien suprasti isz viso
„Žvaigždės“ pasielgimo? Isz-
eina, pagal jos atsakymą, kad
jau pasidarė kalti ne vien p.
Tareila, ne tik raszė į „Žvaig-
ždę“ praneszimą, bet ir visi ko-
miteto sąnariai, pasiraszė ant
atszaukimo.... Visiems jiems,
pagal „Žvaigždę“ „gėda! gėda!
ir da sykį gėda!!“

Ne! gėda ir didelė gėda —
ne jiems, bet laikraszcziui, ku-
ris teip nemandagiai sunaudo-
ja vieszą žodį....

Beszalis žmogus.

Svarbi pradžia Shenandoah'e.

Dabartiniam laike, turbūt
po paskutinių atsitikimų įtek-
me, pradėjo gana smarkiai ap-
sireikszti tarp darbininkų luo-
mos draugiszkas ir politiszkas
susipratimas. Samdininkai, o
teipgi visi tie, kurie arti suris-
ti su darbininkais, dabar aisk-
kiai pamatė, kad draugija ne-
iszsiavaduos isz po kapitalistų
jungo, iki vieszpataus toks
davadas, koks sziądien yra: iki
visi valdininkai, visi sudžios,
visi tautos iszrinktiniai ir ki-
toki turtinzių talkininkai tar-
nauja suvienytam kapitalui ir
apgina jį, nors kapitalistai

atvirai peržengia valstijos įstatymus.

Toks susipratimas privertė darbininkus ir abelnai beturčius vienyti, idant jie galėtų apsaugoti savo tiesas. Girdime daugiur tveriantis socialistiskas kuopas, į kurias noriai glaudžiasi ir mūsų lietuviai. Nėra abejonės, kad darbininkai aprinko sav ne vien geriausią, bet stacčiai vienatinį kelią atsiekimui geresnio davado.

Tarp lietuviszkų kolonijų, kur apsiereiskė tasai judėjimas, viena iš pirmųjų buvo Shenandoah. Ant 14 rugsėjo buvo užsaultas susirinkimas Rabinsono salėje po vardu „socialistų partijos mitingas“. Buvo kviesti kaip lietuviai, taip ir lenkai; paskirtoje vietoje susijė iš abiejų tautų visi tie, kurie prielankus socializmui, ir prisirasė prie socialistų partijos, žadėdami tvirtai laikytis tos partijos.

Susirinkimo tvarką buvo tokia.

1) P. Ant. Norkevyčius atidarė mitingą, kaipo socialistų klišo prezidentas, ir paaiskino, kad kiekvienas gali prisirasyti į socialistiską kuopą. Cziapat p. N. išguldė socializmo užduotį, sakydamas, kad iš gerų jo vaisių greit išsvysime, kokia geradėjyste pasirodys mums socializmas.

2) J. Kalvaitis placiaus pasakojė, kaip žmonės žiūrėjo įksiol į socializmą: katalikai, liuteriečiai, methodistai ir kiti bijosi socialisto, kaip piktos dvasios; jie mislyja, kad socialistai sugriauš bažnyčias, panaikys religiją ir tt. Yra tai melai, tyežia platina mi kapitalizmo tarnų. Tegu kiekvienas perskaito (žiur. 37 num. „Vien.“), ko reikalauja socialistų partija: tų nē žodeliu nepaminėta apie tikėjimą, nes bažnyčia ir religija socializmui nerupī, o sąžinės liuosybė bus prie socialistiskos

davado nieku neaprobežiuta. Tie, kurie sako kiteip, — suvadžioja žmones.

Socializmas atjieszkos teisybę visiems ir kiekvienam parodys tamtikrą vietą draugijoje. Dabar gi kapitalistas jodo ant mūsų sprando, nelyginai raitelis ant arklio, ir jodamas dar paplaka. Vienog, ateina laikas išsiliuosavimo iš—po pralobėlių jungo: tik visi griebkimės prie teisingiausios partijos, tai yra prie tos, kuri laikosi socializmo. Nepraleiskime szitų rinkimų ir visi, kaip vienas, balsuokime už darbininkų užtarytojus, socialistų kandidatus: tada tik pergalesime kaip aklų „Patrickų“, taip ir kitų išnaudotojų galybę; nebus tada kam vadzioti mus už nosies ir stumti į prapultį.

3) P. A. P. Tabaras aiskiai išguldė, kokios yra szitoje szalyje politiskos partijos ir ko nuo jų galima tikėtis. Respublikonų, demokratų ir abelnai kiekviena kapitalistų partija laiko žmones už kvailius ir mislyja, kad ant „polanderio“ gali, kaip patinka, jodyti. Bet, rodos, arti ta gadydnė, kad „Patrickų“ ragai nulusz: tik tegu susitvers ir susidrutis socialistų partija.

4) P. J. Valiukas paaiskino susirinkusiems, kad patys politikieriai ir jų pavuodegiai stacčiai vagia votus: pats kalbėtojas yra matęs, kaip vienam ward'e išsvogė lietuvių votus. Tokių suktybių dasileidžia mūsų „prieteliai“, taip meilus ir lipsznus priesz ir per rinkimus; kitą sykį ir norint, negalima atstovėti savo kandidato.

5) P. M. Pavasaris, unijos organizatorius, aiskino darbininkų padėjimą ir ragino visus susirinkusius drueziai rieszis į vieną masgą, o tuo rysziau yra dabar socializmas. Kalbėtojas teipgi kalbino laikytis politikos dalykuose iš vieno lietuviams su lenkais.

Visas kalbas, sakytas lietuviszkai, p. A. Margelis vertė lenkams lenkiskai. Nuo savęs p. Margelis teipgi paraginolenkus, kad laikytųsi iš vieno su lietuviais, nes abiejų prieszininkas tas pats.

L. Matulevyczia.

Ignas J. Grieszius.

Biographiskas pieszyns.

Suteikta V. Martisziaus.

Ignas J. Grieszius, mokintinis Ruskino kolegijos, pasimiręs 13 rugpiuezio szių metų, paėjo iš kaimo Ozkabalių, Bartininkų par., Vilkaviszchio pav., Suvalkų gubernijos. Velionis gimė 21 dieną birželio 1872 m. Jo tėvai gyveno pušėtinai, bet brangios atminties Ignas neteko motinos, budamas tik 8 metų. Su tuo atsitikimu, visa jo ateitis turėjo persimainyti. Esant namieje šeimyniszkiais ergeliams, jisai negavo progos iszeiti augštesnį mokslą. Pasimokines pradėdamoje moksleinėje, jisai, kaip ir daugumas lietuvių ukininkų, vaikų, likosi namieje ir dirbo visus ukiszkus darbus. Budamas jaunu vaikinu, turėjo didelį palinkimą prie skaitymo. Skaitė jis viską, ką tik sugriebė, be skirtumo: rusiszkas pamokinancias knygas, skaitė lietuviszkai iš didžiųjų maldaknygių, Bromelį, Gyvenimai Szventųjų, Žydų Talmudą ir kitokius niekniekius. Knygų tautiszkioje dvasioje prie rusų valdžios persekiojimų vaikas neturėjo laimės pažinti. Kiteip sakant, nežinojo, kad tokios knygos galėjo būti kur nors; nežinojo, kad jų galima gauti kur. Būnant dabar kolegijoje, man išsitarė: „Kaip aš buvau nelaimingas! net dabar graudu darosi, pamislyjus, kad išgyvenus man Lietuvoje 20 metų, neturėjau laimės netik skaityti, bet nē pamatyti lietuviszką laikrasztį, nē tėvyniszką knygą. Kaip daug, — jis sa-

kė, — yra mūsų brolių, kurie, kaip ir aš, nieko apie tai nežino“.

Velionis Ignas visada mėgdavo buti senesniųjų žmonių draugijoje ir mėgdavo su jais pasikalbėti. Ant jaunimų ar vakaruszkų niekas niekada jį nematė, nes jis to szalinosi. Jaunųjų zaunos jam labai nepatikdavo. Toliaus tęsiantis naminiems ergeliams, jisai negalėjo kęsti ir todėl sumislyjo plaukti į szią szalį įjeszkotų laimės, kaip ir daugelis mūsų brolių lietuvių. Ar rado jis tą laimę? Ant to galiu atsakyti tik tiek: kad laimingų jautėsi jis tada, kada galėjo liuosai dirbti ant tautiszkos dirvos, o dabartinio gyvenimo aplinkybės prie to nedaleido.

Dar turiu sugrįžti atgal. 13 birželio 1892 m. velionis Ignas pasiekė szią liuosybės szalį. Apsirinko vietą Union City, Conn. Nemokėdamas gi nē jokio amato, nē dailos, turėjo stoti prie sunkaus darbo geležinėje dirbtuveje (Malleable Iron Co.). Išbuvus czia tik metus laiko, pasitiko su laikraszcziais „Vienybe“ ir „Lietuva“. Sakėsi, pirma to per visus metus budamas pas kokį tautietį (nepasakė vardo), turėjo progą skaityti „Saulę“, bet taip mažai ką iš jos naudojo, kad išbuvęs czia visus metus, netik ką nesuprato tautos reikalų, bet nesuprato, kuo jis pats esąs. Papuolus į jo rankas geresniems la'kraszcziams (skaityt jįsai netingėjo), staiga atsirado pas jį tautiszkas susipratimas. Užvirė jame karštas lietuviszkas kraujas. Taip, jog gale 1893 m. jau jis buvo sandarbininku, sutveriant Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopą miestelyje Union City. O 1895 m. jau jis permanė, kaip reikia, visus lietuviszkus laikraszczius ir kuygas. Apie 1897 metus jis jau buvo vadovu Union City lietuvių. Ir teisybė, tuo laiku Union City buvo pagarsėjęs

tautiszkuose savo darbuose. Buvo daug raszoma apie tai po laikraszczius. Daugiausiai raszė apie tai „Vienybė Lietuvninkų“. Visada velionis buvo palinkęs prie mokslo ir labai troszko jį įgyti. Susigraibęs per keletą metų sunkiai uždirtų keletą dolerių. Įstojo jis į St. Anna's Academy, New York City. Mokinosi jisai vertelgystės. Izbuvęs tą dvejetą metų, dagirdo apie Ruskino naujai užvestą pagirtą vertelgystės skyrių, sumislyjo pasiekti tą instituciją. Pradžioje rugsėjo mėnesio 1901 metuose atvyko jis į Ruskino kolegiją užbaigti savo kursą.

Ir teisybė, jau buvo užbaigęs pilną kursą pabaigoje liepos mėnesio šių metų. Buvo teipgi gavęs ir vietą prie vedomo knygų „Western Cooperative Association Chemical works ir Drug Store“, kaip liga paguldė jį. Po 13 dienų jo kanczios, nemaloninga smertis iszrovė jį isz tarpo gyvųjų.

Ignas Grieszius buvo tai vyras, kuris turėtų būti paveisdu visiems lietuviams. Buvo tai vyras, kuris daug žadėjo mūsų tautai, kada iszeis isz kolegijos. Kaip tai liudna, kad smertis kerta tokius vyrus isz mūsų tarpo! Per visus praėjusius metus buvo pilnai atsidavęs mokslui. Zobovoms jokioms neužsiimdavo. Apart kasdieninių lekcijų, jis nepraleisdavo nė vieno kliubų, nė literatizskų draugyszių susirinkimo. Lankėsi ant visų prakalbų, kokios tik budavo kolegijoje. Kur tik szį-tą galima buvo pasinaudoti, tai tą jį visada rasi. Nepavydėtinas studentiszkas maistas ir per didelis užsigulimas ant knygų užkenkė jo sveikatai. Iszrodė jisai ne ligotu, bet tautai skųsdavosi, kad nesijaučia esąs visai sveiku. Studentai ir aplinkiniai gyventojai, kurie jį pažinojo, visi jį pagodojo, nes su visais mokė-

jo mandagiai pasielgti. Kada per jo laidotuves įneszė jo grabą į kolegijos koplyczią (Chapel), žmonių buvo kaip prigrusta. Jo grabą studentai ir kurie jį pažinojo, apkrovė kvietkomis, kad netilpo. Tas parodė, kad visi jį mylėjo.

Vienas isz gabiausių mūsų professorių, Thos. Elmer Will, laikė prakalbą, kurioje rodyjo studentams imti paveisda nuo velionies, kaipo darbsztaus studento, o kitiems, kaipo iszmintingo valstieczio. Užbaigdamas savo prakalbą, prof. Will priminė ir visą lietuvių tautą. Sakė: „Mes, Amerikiecziai, žinome labai mažai apie lietuvius ir jų tautą. Daugumas, esą, visai nežino lietuvių, o tai turi būti sumani ir apsiszvietus tauti, kad joje raudasi vyrai, kaip Mr. Grieszius, kuris, atėjęs į mūsų szalį be kalbos, be turto, mokėjo teip gerai savą vestį“.

Chorui pagiedojus keletą tam tinkanczių giesmių, ceremonija užsibaigė ir visas pulkas traukė ant gelžkelio stotės, kur jo lavonas turėjo būti atvežtas ir iszsiųstas į Union City, pagal reikalavimą jo draugų ir draugystės, į kurią velionis prigulėjo. Teisybė, jis tapo iszsiųstas, bet atminimas apie jį likosi ant ilgo laiko omenyse visų buvusių ant laidotuvių.

Tegu ilsisi jis lengvai!

Psykologija.

(Žiur. 38 num.)

Processas atsikaitėjimo, pasirinkimo ir sudraugavimo liekanėlių asabiszkų patyrimų, pritaikant prie naujai patirtų faktų, pasirodo kiekvienoje veikmėje įgavimo iszminties. Svajonė ir atmintis veikia, kada mes tik „mokinamės“, ar tai žodžiu arba isz knygų. Geidžiant atsiminti bent žodžio prasmę, turi sutverti aiskų ir gyvą protiszką to daigto ir jo aplinkybių paveikslą.

Tokiu budu, sekant apsakymą karės, kudikis pirmiausiai pritaikys aprabežiuotą savo patyrimą, kurį atbudina žodžiai, vartojami apsakyme karės regyklos.

Mokintojos aiskzinimai isz didžiausios dalies nusiseka pagal tai, ant kiek mokintiniai moka naudotis svajonės fakultetu. Bemokindami jaunume, turime nepamirszti, kad artymai riszasi tyras samprotavimas su tyra svajone. Kiekviename suradime naujų žinių tėmyjimui daug prigelbsti svajonė. Chemikas turi sutverti omenyje paveikslą veikmės tamtikrų suvienytų medegų, pirm negu gali pertikrinti savę arba kitą, kokia sudėtinė iszėjo isz to miszinio.

Praktiszka svajonė. — Gal aiskzesniai svajonė veikia praktiszkam iszmislume yvairių mechániszkų prietaisų, kurie teip palengvinę yra szios gadynės trisų ir isznadoja gamtiszkus medegos szaltinius. Rob. Fulton'as turėjo savo omenyje pirmiausiai matyti garlaivio naudą, paskui bandyti jį sutverti. Morse nebutų galėjęs teip pasiszvęsti darbui, akyvaisdoje tiek dvasiszko nuslopinimo, kada stengėsi įtaisyti telegrafą, — kad nebutų sutvėręs omenyje paveikslą neapskaitomos naudos draugijai isz telegrafo. Sziaudien, rodos, be telegrafo nebutų galima gyventi. Tą paveikslą pagimdė sutverianczioji svajonė. Tas pats pakėlė Edisoną isz prasto telegrafisto pasiuntinio sulyg augszcziausio ant svieto iszradejo. Keliolika metų tam atgalios, dar budams pavargusiu vaikinui, jis užmanė, kad galima viena viela iszleisti ir priimti telegrafiszkas žinias. Sandraugai už tai jį iszszaipė iki paniekai. Vienog, branginamas paveikslas liko jo omenyje, ir rezultatas to stereotipnuto paveikslo ant jo smegenų — buvo iszradimas „Duplex“ rakto, sziaudien abel-

nai prie visų telegrafų vartojamo.

Isz užmanytojo „Ferris rato“, svarbiausio inžinierytės tvarinio szios gadynės, juokėsi ir visi, kuriems aiskzino plianą, sakė, toks žmėgus isz proto iszėjęs, kuris bandytų tai padaryti.

Žingsnis nuo dalgio sulyg piovimio maszinos, kuri surieža kulius, yra teipgi vaisius sutverianczios svajonės. Kiekvienas iszmislas, ar jis butų naudingas mechaniszkas prieštaisas draugijos gerovei, ar tai dailos tvarinys, kuriuo žmonija gėrėtųsi — kiekvienas iszmislas kyla isz tulos ypotos svajonės.

Kudikiai placziai naudojasi svajonės fakultetu: pusę laiko praleidžia, stengdamiesi nuoduoti szį arba tą. „Asz busiu tėtė, tu busi mama; Marė bus tarnaitė; kiti bus svezčiai ir vaikai“. Tuli vaikai mislina, kad yvairus daigtai, kaip kvietkai ir tt. turi jausmą, kad griaustinys yra Dievo barnis etc. ir diduma vaikų mislimis skrieja į dangų prie saulės, mėnulio ir žvaigždžių. Rasą matydami, sako žolė verkia, žvaigždeles esą kibirkisztys isz Dievo pecziaus.

Dar bus.

Dr. J. T. Želviene.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Jono Kuczinsko, kurs paeina isz Kauno gub., Panevėžio pav., Birzių parap., Medeikių val., sodziaus Geidziunų; jis buvo ant farmų North Dakota. Prasza duot žinią ant szito adreso:

Mr. M. Kairis,
Box 708 Seatonville, Ill.

Pajieszkau Jono Raudonikio; paeina isz Suvalkų gub., Starapolės pav., Preidos val., kaimo Padliesių, Garliavos par. Prasza, idant jis pats ar kas kitas pranesztų ant adreso:

Mr. J. Bendinskas,
N. Main str. 483
New Britain, Conn.

Naujos knygos.

— *Aukos Karės Dievui. Parašė Jonas Gražys. Spauda „Lietuvos“. Chicago, Ill., 1902 m., pusl. 40.*

Mūsų literatura, nors dar teip jauna, moka jau plėtotis yvairiais lenksmais ir greta to, pataiko atrasti tikrąsias savo užduotis. Štai į trumpą laiką mūsų rasztenybė apdovanojo visuomenę isztisa eile izleidimų, paszvēstų reikalams — draugijos visoplatai, o darbininkų luomos įdėm. Tai parodo, jog mūsų literatura gana jautriai atsiliepia visų svarbiausiam szios dienos klausyme, koku reikia pripazinti darbininkiszką klausymą, įgijusį paskutiniam laike ypatingą svarbą.

Iz minėtos virszų knygutės matome, jog „Lietuva“ žada izleidinėti „Darbininkų Biblioteką“, pagal tamtikrą programą: „Aukos Karės Dievui“ yra pirmutinis tos Bibliotekos izleidimas ir — pridur sim — nutikęs izleidimas.

Labai aiszkui ir suprantamu budu autorius apipasakoja apie karių baisybę, apie daugybę aukų, žuvusių karėse kaip senovėje, teip ir vėlesnėse gadynėse ir apie didelius kasztus, kurių reikalauja už laikymą kariumenės. Gaila tik, kad paduotos autoriaus skaitlinės apie kareivių skaitlių ir kasztus ant kariszų dalykų yra truputį persenėjusios. Teip, pagal autorių, Rusijos kariumenėje ramioje gadynėje esą 973,000 vyrų; tuotarpu 1901 m. Rusijoje buvo po ginklu 1,116,000 vyrų (su oficeriais). Kasztų už laikymui kariumenės Rusijoje autorius parodo 370 milijonų rublių ant metų; tuotarpu, 1901 m. Rusija izleido ant visų kariszų reikalų 258 milijonus ne rublių, bet dolerių (1290 milijonų frankų).

Neturime reikalo raginti perskaityt tą knygutę — ji pati siulosi skaitytojui.

Jurgis Durnelis.

Lenkiškai parašė *Brolis*, lietuviškai išvertė *V. K.*

(Tąsa.)

— Kaip mislyji, Jurgi? gal apie jaučius nė nerašyti — gal veršiuką, ar ką?

— Et! — sumurmėjo Jurgis iš nenoro ir atsikreipė.

Raštininkas dairėsi aplinkui, lyg klausinėdamas akimis, ką čia daryti. Tokioje smurtoje valandoje prisiartino prie stalo vaitas ir tarė:

— Kol nesutiks, negali rašyti.

Jurgis, rodos, to tiktai ir laukė.

— Likite sveiki! — tarė ir žengė prie durų.

Grigienė išsigando.

— Palauk, Jurgi! — sušuko: — jeigu jau mums netiki, tai tegu teip bus, kaip tu nori.

Jurgis pasiliko. Raštininkas ėmė vadzioti plunksną po popierą. Pabaigus jam ir perrašius, visi stėjo pasirašyti. Už Jurgį pasirašė siuvejas Stelmoka, už Grigą — vargamistra, už liudininkus — Piktienės giminė Laumaitis. Šaltysius prispaudė savo pečetį, raštininkas valsčiaus pečetį su ereliu ir viskas buvo užbaigta.

Kol sargas pastatė pavaišinimą raštininko kambaryje, kol valdžia ir susiedai prisirengė myletis, Jurgis jau lingavo keliu ant Snaudzių.

* * *

Senis Vileika buvo žmogus teisingas ir dievobaimingas, bet užsivertėlis ir nartus. Kaip bulius, kada jį karštoje dienoje įgils sparva, bėga, akis išdegęs, su užriesta vuodega, neklausydamas piemenų balso, — teip Vileika, ant ko jau užsispyrė, nieks jo neperkals; eina ant pagrėbimo ir nors visas kaimas prieš jį pakiltų, savo daro.

Mat ir dabar, kada prašinėjo susiedus į liudininkus Piktų dalyke, Vileika nevažiavo — įkando jį kokia tų musė: užsispyrė, na ir ką su juo!

Vakare visi žinojo, kaip pasibaigė prova; visaip šnekėjo: vieni sakė, buk Jurgis gerai padaręs, kiti — buk per daug išreikalavęs Katriukai.

Vileika, eidamas gulti, tarė savo bobai:

— Jurgis ne toks durnelis, kaip mislyjau; ant Katriukos tik nedoras ką pasakytų. Kad ne Grigienė, ką savo godumu susitėpa, tai siųčiau pas juos piršį nuo Ignotuko.

— Ką čia Grigienė! Ji Laumaičiutė, o ne Pikčiutė; Katriukos motina iš labai gerų namų — Baudžiutė: lyg nežinia, kas tai per lidas. Tik, man rodosi, Ignotukas nenorės Katriukos.

— Kaip liepsiu, tai ir norės.

— Nėr ką! Dar žmonės pamislys, kad tai dėl jos kraičio....

— Ką man žmonės! Aš pats žinau, kaip yra.

Ant to pasibaigė šnektą.

Ant rytojaus, išėjus seniui į kaimą, Vileikienė kukštelėjo sunui:

— Matai, sakiau, nešnekėk nieko, lauk, — gal Dievas duos, ir tėvas susipras.

— O kas? — sušuko vaikas, greit kil-damas.

— Tėvas, budavo, visada sako: gaila tos merginos; vienas brolis — tai boba, kitas — durnius, o marti godi; nieks nė piršlio nesiųs, nes niekam nebus miela turėti tokias gimes; o kaip vakar Jurgis pastatė ant savo, tėvui tas teip patiko, kad ketina siųsti tavę su piršliu pas Piktus.

— Oi, ar tikrai? — suriko vaikas ir apsikabino motinai už kaklo.

Ignotukas buvo panašus į Katriuką, kaip ugnis į vandenį: virgus, visada linksmas, niekad negalėjo pasėdėti ant daigto: į gužynę atėdavo pirmas, išėdavo paskutinis — be jo nežinia būtų ką ir veikti.... Merginos smorėjo į jį, lyg katės į taukinę, bet vėjavaikis vaikas nedavė pirmos vietos nė vienai; skraidė aplinkui su užriesta savo nosim nuo vienos prie kitos — net reikėjo sutikti, kad dar per jaunas ant pavartaunesnių užgaidų. Tuotarpu Katriuka šitą žinojo, vienog už išganyką dušios nebutų niekam pasakius, o net bijojo apie tai mislyti. Žinojo teip-gi ir Ignoto motina, tai-gi pakreipė visą savo trusą, idant ir senio mislį ant to užvestų; tiesiog pasakyti negalima: kaip užsispirs, norė padaryti saviškai.

Vakar senis pirmą syk pats apie tai užminė, tai-gi motina su sunum teip nudžiugo, kad prašnekėjo visą rytą, o paskui senukė pradėjo šnabžlėti karunką prie Švenčiausios Motinos, o sunus, išbėgęs iš grinčios, persoko penkiolika tvorų ir parvertė merginoms, nešančioms vandenį, dvidešimtį viedrų — puryjo ant jo, vienog, joms patiko.

Katriuka apie nieką nežinojo. Kiekvieną kart, sugirgžlėjus drebėjo; o gal ateis koks susiedas ir pasakys: „Ignotukas nuvažiavo su piršliu pas Merkulius“. Vienog, apie tai aptiko. Ar tėvas pripažino, kad dar vaikišcias per jaunas; ar paisė ką, — gana, kad perėjo adventai, perėjo užgavėnės, o apie tai nė nešnekėjo. Turbut, koks paukštelis pasakė ką Katriukai, nes apsukriais trusiasi po grinčią, girgžlėjimo durų nesibijo ir net — pastebėtina! jos plaukai sugulė teip lygiai, lygiai....

VII.

Prieš patį Blovieščių garnys perlėkė per kaimą ir atsitupė ant liepos už Vargelių žardžio. Keli vaikišciai tvirtino, buk matę lakiojančias kregždės; vyresniejie juokėsi iš to, darodinėdami, kad tai būvę paprasti žvirbliai; bet, kad vaikai, išputę akis, nesidavė apsigauti — reikėjo su jais sutikti ir pripažinti, jog pavasaris įstojo į savo tiesas, ypač kad vyturiai nuo pat ryto giedodjo *čyru-vyru pavasaris* už viens kito.

Vėjas, pakilęs užtekant saulei, valkiojosi po laukus sutingęs, lyg bernas, kurs nedėlioje neina į bažnyčią, o paskui nežino, ką su savim daryti: miego nenori, darbo nėra, tai-gi sutingęs slankioja po kampus. Ir vėjas vaikščiojo be siekio, lyg mislydamas į kurią pusę kreiptis: tai pustels iš pietų, tai truktels iš vakarų, tai net užsuks į rytus; kartais pabėgęs smarkiaus ir pripuolęs prie stogo, pradės purtyti šiaudus; neužilgo užsislėps, — rodos, numirė. Teip buvo iki pietų; paskui su visa savo plačia krutine nubėgo išilgai kaimą—į vakarus.... ir jau ne sykį ne susiblaškę, tik vis augo, o sniegą ėdė teip godžiai, kad iki vakarui liko vos palaikai, ką spėjo užsislėpti už kalnelių arba aplinkui triobas.

Gaspadinės ir merginos per visą dieną, be atsilisio, trusėsi po grincias, nes, apart paprasto darbo prieš šventę, atsirado nemazai ir nepaprastų trusų; tai-gi, kol išsiuravo suolus, suoslanus, kol iškepė *garnio pyragus**) — dienos, rodos, nė nebuvo. Iki vėlam vakarui žiburiai, lyg žvaigždžių eilė, blisgėjo žemnose languose, paskui pradėjo paeiliui nykti. Ilgiausiai žibėjo balana galutinėje Smilgiaus grincioje — ir ta užgeso....

Neužgeso.... Štai kamara lange blisga rausva liepsnelė — turbūt, nuo degančios balanos.... Mirga, dreba, bet nenyksta; gaudžiaus kaskart vis didinasi.... turbūt, tai ne balana!

O gal kakalį kuria?... Štai visa kamara nušvito, lyg bažnyčia per raras.... liepsna prasimušė per langą ir įsigrauzė į stogą. Vėjas pagriebė sauja degančių šiaudų ir permetė ant klėties.

Neužilgo visas kaimas sujudėjo. Trukšmas ir išgasties balsai išbudino Katriuką; pakilo ir pusiau be nuovokos nubėgo pas ugnį.

Baisu buvo žiūrėti. Smilgiaus, Paukščio, Vileikos triobos degė, kaip šakų pundeliai. Šileikos ir šaltyšiaus triobų ugnis dar nebuvo palytėjus; daržinės, nors stovėjo pašalyje, koku tai daleidimu jau buvo užsidegę. Kibirkštys, lyg ugniniai ledai, šlakiojo su vėju ant viso kaimo; ruoštais šmotas degančio stogo, lyg aitva-

ras, lėkė augštyr ir krito ant arčiausių triobų. Juo artinosi, juo didesnę jautė baimę: jai rodėsi, kad mato pragaro liepsnas, landžiojančius šetonų šešelius, kad girdėt nuožmus prakeiktųjų riksmi. Priejus prie galo, sustojo, lyg prikalta. Galvijai, vejami nuo ugnies, o bijodami apsiaupiančios tamsumos, mykdami šoko atgal ir nyko liepsnose. Šunes, slankiodami patvoriais, staugė, lyg ant šermenų. Žmonės nenu-tuokdami stamdėsi tarp gyvulių, rėkavo, vaitojo.... nieks negalbėjo. Kartais stvėrė kuris viedrą, bėgo į šiozelką ir, pasisėmęs vandens, pylė ant degančio sučio, bet matydamas, kaip perniek dingsta, — raukėsi, putė, stėrino akis ir stovėjo persigandęs. Moters, dejuodamos lyg apuokai, jieskojo savo vaikų žmonių ir gyvulių miniose. Senis Vileika su sunum ir bernu užkabino prikiu degančios klėties sieną ir traukė iš viso vieko, norėdami sugriauti, bet dyka sta to paskutinąją. Katriuka pribėgo prie jų, pagriebė teip-gi už koto, bet matydama, kad nieko nepagelbi, pamislyjo: kad tai Jurgis... Jurgis! — užmiršo jį pabudinti.... o ką ji be jo.... Parbėgo namon. Įpuolus į kamara, suriko:

— Jurgi, dega! visas kaimas ugnyje!

— Dega?—sumurmėjo, atsisėdęs; pratri-nė akis, apsiavė čebatais, susijieškojo kepurę, sėrmėgą ir išėjo laukan.

Pažiūrėjo valandėlę, paėmė iš pastogės pri-kį ir nulingavo į gaisro šalį, lyg nendrė ant vėjo. Katriuka vos spėjo paskui jį.

Tuotarpu minia vis didinosi: iš arčiausių kaimų subėgo bernukai ir noriai šoko gelbėti, bet ką padarysi? Pekliškas karštis nedaleido prisiartinti prie triobų, o moterų dejavimas ir galvijų mykimas atėmė nuovoką. Nuleido rankas ir žiūrėjo persigandę, kaip plati liepsnos upė vis eina tolyn: jau užliejo visas Šileikos triobas, jau, jau apima ir šaltyšiaus klėtį—pas-kui butą, tvartus.... Paskutinio triobas — ir teip toliaus.... Iš viso kaimo neliks nė žymio.

VIII.

Štai suaidėjo balsas, kuris perviršėjo minių riksmą ir puolančių sparų braškėjimą:

— Broliai, eikite čionai!

Tas šaukimas atsigarsėjo kiekvienoje au-syje, visi jį atskyrė ir atkreipė akis į šalį, iš kur jis pakilo; nes tarp vaitojimų ir dejavimų, smarkus balsas įkvėpė ystabių ramumą. Dirste-lėjo — ir savo akims nenorėjo tikėti: kas tai? Lyg Jurgis, bet toks didis, galingas; akys žiuri į žmones tiesiog, o visas veidas toks ystabus, kad net baimė ima žiūrėti. Stovėjo ant tvoros ir šaukė:

— Šen, šen, eikite!

Sukrutėjo visi sykiu.

(Toliaus bus).

— Bendraitė. Išleido Prusų Lietuvių Susivienijimas. Knyga pirma. Spaudinta M. Jankaus. Bitėnai, 1902 m., puslapių 80. (Spaudimas gotiskomis literomis).

Ta knygutė, su straipsniais tautiszkoje ir patrijotiszkoje dvasioje, išleista neseniai susitvėrusio Prusų Lietuvių Susivienijimo; teip jaunai organizacijai galima paskaityti už nemažą nuopelną išleidimą „Bendraitės“. Knyga papuosšta vaisdeliais miestų: Klaipėdos, Vilniaus, Tilžės, teipgi Vytauto paveikslu ir szeitp yvariais pieszinėliais.

— „Szentosios“ Rosijos Misionieriai. (Pagal Lan-skąja). Spauštuvėje „Žvaigždės“, Brooklyn, N. Y., 1901m., pusl. 224.

Skaitytojai pažįsta sžitą ra-sztą iš „Žvaigždės“, kur jis pirmiaus buvo spausdinamas.

Atsiliepinimas.

P. J. Kasulaitis, mokiintojas lietuvizkos parapijinės moks-lainės, padavė savo paaiski-nimus, kaipo atsakymą ant p. Pittstoniečio korresponden-cijos „Persekiojimas kudikių moksle“ (num. 38).

1. Lietuvizka ir vokiszka moks-lainės atsidarė 2, o ne 8 rugsėjo; vaikų į lietuvizką mokslynęzią išzyk atėjo ne 6, bet 37, o į galą nedėlios pri-sirinko 58; išz skaitliaus tų vaikų asz iszrinkau 11 labiaus prasilavinusių, kuriuos drauge su jų tėvais nuvedė į ang-liszką vieszą moks-lainę (asz ir savo vaiką).

2. Iz lietuvizkos moks-lainės perėjo į airių mokslynęzią tik du kudikiu (p. Katkauc-ko); teipgi viena mergaitė (p. Paukszcio) perėjo izz vokisz-kos moks-lainės; tiems vaikams ant rytojaus liepė iszeiti ne dėl kieno iskundimo, bet dėlto, kad užsiraszant reikalingi patys tėvai.

3. Izz to visko aiszku, jog nė „jieszkiojimo rodos“ izz ma-no pusės, nė raszinėjimo ap-skundimų izz kun. Servetkos pusės visai nereikėjo ir to ne-galėjo nė buti.

Sztikinėjimai arba mįslės.

Surinko Nevoczių sodų,
Telszių pav., Kauno gub.
Telszių Plūmpis.

(Visame palikta rinkėjo raszyba. Red.)

1. Vytinis kamantynis lep
ant augšto kiauszių dėti.
A p y n i s .

2. Žyd's dirtyj, barzda lau-
ke. R y d i k ' s .

3. Kas eit plaukyties (mau-
dyties), skrandį iszvertęs?
A n t v a l k a l a s p a t a l ų .

4. Raudon's szunelis po
slenkstių valiojas. L i e ž u v i s .

5. Keturi broliai po vienu
brilių szvetinas. B r a g a s .

6. Du szuniu rejas, balti
kraujai bėg'. G i r n o s .

7. Maža-maža kamarėlė, pil-
na kultuvėlių. B u r n a i r
d a n t y s .

TURTAS SALIUNINKAMS

Isz Havana ir Sumatra tabako,
„mild“ ir „medium“, kvepentį, pu-
kiai rukosi. Pirkite nuo saviszkų.
Ant pareikalavimo mes siunziamė į
visus Amerikos miestus savo kasztais.

Adresas:

NAUJOKAS CIGAR CO.
334 E. 55-th st. New York, N. Y.

Apleido

savo namus mano pati Rozali-
ja Millerienė, 20 metų amžiaus,
geltonplaukė, žilsvų akių; ji
iszvažiavo drauge su Juozu
Debeikiu, juodų plaukų, žil-
svų akių, tamsiai-raudono vei-
do, pailgos kupotos nosies.
mažų tamsių usų. Kas patėny-
tų kur juodu, meldžiu man
praneszti.

Podraug praszau savo pa-
czios grįžti namon, vardan ma-
žų mūsų kudikių, likusių be
motinos. Viskas bus atleista ir
užmirszta. Meldžiu savo drau-
gės praneszti apie buvimo vie-
tą, tai asz palengvįsiu jai su-
grįžimą. J. Miller,

123 Wharthon str.
Philadelphia, Pa.

Teatrą ir Koncertą

Rengia Simano Daukanto Teatraliszka ir Giedojimo Draug.
Nedėlioje 5 Spalio, 1902, 6½ vakaro, 93 Grand street
Brooklyn, N. Y., „Grand Palace Hall“. Įzeuga paprasta.
Choro mokintojas *L. Ereminas.*

Programas:

Teatras: „Juokų svaras“.

Koncertas:

1. Overture — — — — — Orchester.
2. Lai gyvuoja Lietuva — — — — — Karl Baumann.
S. D. maiszytas choras.
3. Under the Double Eagle — J. F. Wagner Excelsior
Musical Quintet.
4. Girioj, Cigonų Choras isz operos „Preciosa“ C. M. v.
Weber — — — — — S. D. maiszytas Choras.
5. Selection — Violin Solo by Hermann Derenthal
accomp. by Miss Josie Reinart.
6. Berniuk's ir rožė — H. Werner Soprano Solo pana
Zygmunda Žiczkauckiūtė.
7. Tėvyne mano Lietuva! F. Pocius.

Balius! Balius! Balius!

Meilingai užpraszo *Komitetas.*

Ant gubernatoriaus Samuel W. Pennypacker, isz Phila-
delphia, Pa. Ant liutenento gubernatoriaus William M.
Brawn isz Lawrence County, Pa. Sekretoriaus vidurinių
reikalų Isaac B. Brawn isz Erie County, Pa.

CZIA VIENYBEJE TALPI-
NAME HON. WILLIAM CONNELL
LAKAWANNOS PAVIETO ANTRU
KART ISZREKAMO ANT CONG-
RESMAN—SEKANTIS YRA AP-
RASZYMAS JO GYVENIMO.

Nėra kandidato kuris pra-
szytu balso ukėšų Lakawannos
Counto ateinancziuose rinki-
muose, kuris butu užsitarnavęs
daugiau už Hon. William
Connell. Mr. Connell repre-
zentavo Lakawannos distriktą
kongrese per 6 pereitus metus
ir jis yra padaręs daugiaus dėl
žmonių szio kanto, kaip kiti
visi kongresmanai yra padarę.

Hon. William Connell at-
keliavo in anglių apielinę isz
Kanados dar vaiku budams ir
gavo užsiemimą kaip dreive-
rys mainose Hazletone. Jojo
tėvai buvo biedni ir jiems buvo
reikalinga vaiko pagelba. Jis
mokinosi vakarais ir rinko pi-
nigus ir į trumpą laiką gavo
vietą kaip superintendentas.
Vėliaus jis nukeliavo į Scrant-
toną ir dirbo apie mainas tame
mieste per keletą metų. Jis
tada atidarė mainas savo locnas
ir į trumpą laiką davė darbą
dėl kelių szimčių vyrų ir vaikų.

Laimė pasiekė kad isz drei-
veiro szilandien yra augsz-
cziause stovintis ukėsas Scrant-
tone. Jis turi susiriszimą su
daugeliu fabrikų Scrantone ir
moka paskirtą algą, už ka ne-
turėjo jokių ergelių su savo
darbiniukais.

Congressman Connells buvo
nuoszalei nuo republikonų
partijos. Iki meto 1896 jis
nereikalavo jokio affice Tuose
metuose vadovai tos partijos ir
szimtai žmonių, kurie dirbo dėl
jo fabrikuose, praszė jo, kad
eitu ant kongreso ir jis apsieme.
Jis tapo iszrinktas sudaugu
mu balsų. Hon. William
Connell yra tokis žmogus kurį
nori prekikas darbininkai kad
jis butu kongrese.

Jis dirbo mainose 20 metų
ir žino sunkius darbus mainų,
ir tiesas kurios iszėjo ant jo
gero. Jis yra geras citi-
zen, ir draugas žmonių, ku-
rie pelnosi biednai sav kasnį
duonos. Balsuoki už William
Connell ir turesi žmogų kurs
užtars atsargei reikalus.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

PARDUODA LAIVAKORTES

isz Ameriko į Europą
ant geriausių Laivų,
Hamburg, Rot-
terdam, Bremen,
Antverpo, Havre
Liverpool, Nea-
pol ir t. t.

Parduoda Tikie-
tus visais
gelžkeliais

į visus miestus visam
sviete.

SIUNCZIA PINIGUS

į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę.

Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal
dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKET LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryto.

100½ E. Main str. **Hurwitz's,** 50 Public Square,
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos klasės aptiekoje.
Vaistus, chemiszkus daiktus, kvepentį muilą, szukas (sponges) ir kitokius
prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome viso-
kių daktarų receptus atsakancziausei.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdame LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigai.

Susisznekam visokiūse kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Any one sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co., 361 Broadway, New York
Branch Office, 626 F. St., Washington, D. C.

HOTELIS

K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno,
skanaus aluczio, puikiai kvepiančių
Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką
rodą. Jeigu nori linksmi laiką pra-
leisti ir iszgirst skambinant ant forte-
piano puikias melodijas, tai tik užsik

pas **K. Strzelecki.**

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver-
tą tavo piningų ir palengvinimą ant:
Romatizmo,

Skausma Galvos,

Skausma strėnu,

Skausmą kaulų,

Skausmą sprando,

Ir Traukulio

Tai nueikie in sztorą, pas savo tautietį ir pareikla
laik **ZMIJEC NIKO** kuris yra padirbtas aptie-
koje dēdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Paleng-
vins tau koznome karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerk **EGIUTERRO** No 1. Prigelbės koznome
karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, prie-
puolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis
sudarė. Yra tai sudirbta isz visokių augalų ir
szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaip
tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos
nesiranda

Aptiekorius Dēdė Groblevskis jau dėl ko-
no žinomas, yra vienas garsingiausių Aptieko-
rium tarp mūsų tautos czionai Amerikoje. Tel-
po-gi yra dėl koznos žinoma, jog vienas geras ap-
tiekorius žino ir ženklia daugiau kaip 10 daktarų,
nežine pagalboj energinguos žmoniū. Dėlto-
gi jeigu kada jus Dievas teiktus dšlipetēt kokia
liga, tai tuojaus nusidukite ant rodos pas jį.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Darbas

suvienytai dėl slėbnumo
kuno ir viso Gyyumo speku.

Dėlto yra reikalingas sustiprin-
imui muskulų ir pailginimo stip-
rumo darbe.

Severa's Stomach Bitters

Atlieka szita per sutrovėjimą mais-
to, sujautrinimą skilvio sulaiky-
mą sukietėjimo vidurių, pastipri-
mimą nervų, czystijimą ir padau-
ginamą kraujo. Nėra geresnės
gyduolės nuo vidurių.

Preke 50c. ir 1.00 dol.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.

CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gaunamos
pas A. Groblevskį, 111 Main str
Plymouth, Pa.

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas
ir pavirszines ligas, kaip antai ligas szirdies,
plaucziu, lukstu, pilvo, galvos skaudėjimus,
silpna atmintį, dvasiszka nusilpimą, lytiszka
silpnębę, szleivumą, sutinimą, veži, liykzle-
pus moteris, kraujavimą ir tt. nervų ligas, po-
dagra, reumatizma dusinimą, paralyžiū ir tt.
Praszalino gumba, gydau giindymo ligas, vi-
sokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau
su pagalba geriausių elektriszkų pretais.

Lytiszku daliu ligas

Izgydau per **kelela dienu**, kraujo už-
nuodyjimus, odos ligas, semens begima, žai-
das gerkle ir burnoj, nosy, akyse ir ausyse,
netekima vyriškumo, lyzin nusilpnėjimą ir tt.
gydau kuopasekmingiausiai ir **gvaran-**
tuojū Pilna iszgydyma. Chro-
nizskos ligos yra mano specia-
lizskuma. Gyvsidabrio nevartoju. Nuo-
dugnus iszegzaminavimas ligonio ir jo iszgy-
dymas— tai yra mano priderystė.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave.,
NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedėlioms
nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszkai atsilankyti, gali para-
szyti laiszka; butinai reikalaujame paciento
insitikejimo.

Szėnu visokiūse kalbose. Turiu praktika
Lebanon Bellevue Post Graduate University
Hospital. Direktorius Mediciniszko Instituto.

*Daugiaus kaip 150 laiszkų
nuo iszgydytų žmonių gauta
laike paskutinių dviejų mėne-
sių.*

Nesiusk piningu.

Daug žmonių serga ant poliucijos
kuri pasirodo laike miego arba prie
nusiszlavinimo, ir jeigu isz tos nesi-
gydys, ji neapleis žmogų kankinusi.
Žmonės turinti tą ligą kenczia ne-
migą, galvos skaudėjimą, p lvo už-
kietėjimą arba netrovėjimą, nervisz-
kumą, vidurių ir nugarės skaudėjimą
ir apsilepėjimą lytiszkų kuno dalių.
Jeigu tokiuos atsit kimuose reikalau-
ji pagalbos, nesiusk piningų, bet ra-
szyk pas mane įcėdamas marķę, o
asz atsiųsiu tau apraszymą, isz kurio
tikrai iszsigydysi. Adrisuok:

John Wasel.

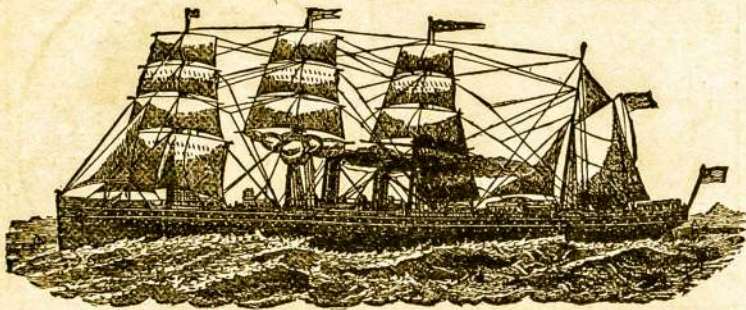
Box 657, Iron Mountain, V. Mich.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szviežių pavasarinių czeve-
rykų vyrišzkų, moteriszkų ir vaikų, visi yra Juni
jos darbo, pardodame už visai pigę prekę. Tel
poe-gi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo.
Atelk ir pamėgink, o busi užganėdintas.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerių linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire—insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtiną ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszcius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
683 North Riners Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rastis kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorininkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorininką mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszions ligoms, kada Kazuno Gumbo—Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1.00, si prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo—Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo—Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgios sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Espeiler Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI Susivienijimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinaviczia,
1917 N. Main str., Soranton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astramskas,
1220 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevicia,
1150 Wyoming Ave.
Pittston, Pa.

Kasos
globejai { K. Unika,
943 S. 2nd. str.
Philadelphia, Pa.

Uzveisdėtoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

aspekuravojimo NAMŲ ir visokių
DAIGTŲ už ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Lietuviu užėiga, pas S. Arbaczaucką,

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriausia lietuviams užėiga isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Podraugel laikau užkandzius ant etalo per visą dieną. Telpgi pardodu laivakortes ant geriausių laivų ir už pigiausią prekę. Siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Lietuviat, atkeliauz isz kitų miestų, rae pas manę szirdingą priiminą.

Lietuviu užėiga.

Geriausė užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale.
Petras Lipavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

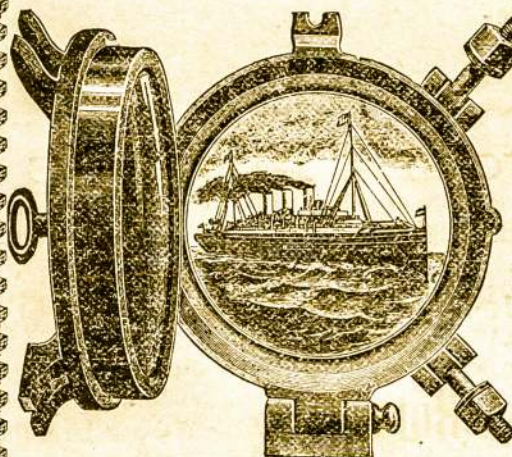
SPAUSTUVĖ

„VIENYBĖS LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.
Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių kelių ir greicziausių laivų.

Siunczia pinigus

į visas dalis svieto greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kuo greicziausiai nueitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue,

CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdowano'a

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszko's Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

